

Proiectele realizate de reprezentanțele Institutului Cultural Român**din străinătate în luna octombrie 2016****INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BEIJING**

3 septembrie – 25 octombrie / Expoziția „Bucurie pură”. Expoziția, semnată de artistul român Paul Mircea Goreniciu, a cuprins 26 de picturi realizate în tehnica acrilic pe mătase și o sculptură. Pe data de 22 octombrie, în prezența artistului român, expoziția a fost vizitată de specialiști în domeniu: tineri elevi de la Liceul de Arte Plastice din Beijing, împreună cu profesorii lor, dar și nume consacrate, cum ar fi prof. univ. dr. Zhi Min, profesor la Universitatea Qinghua sau Wang Lin, pictor și ziarist de artă la Cotidianul Guangming.

8 octombrie / „Dacii”. La sediul ICR Beijing, a fost proiectat filmul *Dacii* (dublat și subtitrat în limba chineză), în regia lui Sergiu Nicolaescu. Proiecția filmului face parte din proiectul „Cinemateca românească – Medalion Sergiu Nicolaescu” și este primul film din această serie. În luna noiembrie va fi proiectat *Mihai Viteazu*, iar în decembrie pelicula *Nemuritorii*.

10 octombrie / Audiție de muzică românească la sediul ICR Beijing. Proiectul și-a propus să organizeze o serie de evenimente cu scopul de a promova muzicieni români – compozitori și interpreți – tineri, foarte puțin cunoscuți publicului chinez, dar și piese folclorice. Tema prezentată cu ocazia primului eveniment a fost „George Enescu – compozitor și interpret”. Evenimentele se adresează publicului meloman și sunt formate din două părți – prezentarea temei și audiția muzicală propriu zisă.

11-25 octombrie / Recital „Domnule și frate Eminescu” și dramaturgia românească contemporană la Shanghai. În data de 13 octombrie, la Academia de teatru din Shanghai (parteneri ai evenimentului), au avut loc recitalul „Domnule și frate Eminescu” susținut de Constantin Chiriac și conferința „Dramaturgia românească contemporană” susținută de Vicențiu Rahău. La eveniment a participat și directorul ICR Beijing, Constantin Lupeanu.

13 octombrie / „Două ore în România”. Proiectul este destinat copiilor chinezi și are ca scop prezentarea diverselor aspecte ale culturii române. S-a desfășurat pe durata întregului an. Prezentarea din luna octombrie a fost despre instrumentele muzicale tradiționale și muzica populară. Au participat 15 de copii cu vârste cuprinse între 6 și 13 ani, însoțiți de părinți.

19 și 20 octombrie / Deschiderea cursurilor de limba română. În perioada octombrie 2016 – mai 2017, săptămânal, se vor desfășura cursuri de limba română. În fiecare marți după-amiază vor avea loc cursuri, destinate copiilor, susținute de Elena Racu, referent principal relații la ICR Beijing. Miercurea vor fi organizate cursurile pentru adulți, susținute de Antonia Dragne – Ciuceanu, referent principal relații la ICR Beijing.

27 octombrie – 27 noiembrie / Expoziție de fotografii „Frumoasa Românie”. În data de 27 octombrie, la sediul ICR Beijing, a avut loc vernisajul expoziției „Frumoasa Românie”, semnată de către diplomații chinezi Sun Yanwen și Zhen Shuqin. Fotografiile prezentate au fost făcute de

cei doi diplomați în perioada în care au lucrat în țara noastră. Fotografiile au prezentat peisaje și portrete (în general, în costume populare).

29 octombrie – 30 noiembrie / Dansatoarea Cătălina Gubandru la Beijing și la Shenzhen pentru participarea la programul internațional de rezidențe artistice „Handshake 302” Shenzhen. În data de 30 octombrie, în sala de spectacole a Centrului Cultural al Primăriei Districtului Dongcheng, a avut loc spectacolul „My Performance” al artistei Cătălina Gubandru și prezentarea proiectului „Dream Come Tree”, care s-a desfășurat la Shenzhen în cursul lunii noiembrie. În data de 31 octombrie, la sediul ICR Beijing, a avut loc o întâlnire și un dialog cu publicul.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „TITU MAIORESCU” DIN BERLIN

1-2 octombrie / ElectRO Nights: Festivalul Easterndazed – DIY Music Topographies II, la Silent Green Quartier și Lichtblick Kino. Prezența românească la eveniment a fost asigurată de proiectul muzical *Australopitecus Oltensis*, care îi are în componență pe Ion Dumitrescu și Horațiu Șerbănescu, în data de 1 octombrie 2016, și a filmelor documentare românești, *The Rodion GA Story: Inside the Mind of Rodion Roșca* de Sorin Luca și *Balta Albă* de Silviu Munteanu, care au fost proiectate în data de 2 octombrie 2016. Festivalul Easterndazed: DIY Music Topographies, aflat la cea de-a doua ediție, este un festival dedicat muzicii electronice experimentale din Europa Centrală și de Sud-Est și este organizat de Easterndaze, o platformă internațională care reunește producători independenți în curs de afirmare din Europa de Est. *Australopitecus Oltensis* este parte a colectivului *Future Nuggets*. Nedezvoltată firesc, cu apariții și înregistrări rare, *Australopitecus Oltensis* are un caracter cu reflexe sonice primitive, manipulând sintetizatoare și mașini de ritm analog imposibil de sincronizat. Documentarul *Balta Albă* prezintă poveștile unui număr mare de artiști, locuitori ai acestui cartier bucureștean, cu 30 de ani de istorie muzicală. Aici s-au născut, au crescut și s-au dezvoltat ca artiști nume mari ale muzicii românești, aparținând unor trupe precum Iris, Timpuri Noi, Partizan, IL-Egal, cât și Marijuana, Maxim Belciug, Kumm. Documentarul dezvăluie povești ale muzicienilor despre cariera lor muzicală și contextul socio-cultural. *The Rodion GA Story: Inside the Mind of Rodion Roșca* prezintă contextul muzical și social al apariției grupului Rodion GA împreună cu o trecere în revistă a curentelor muzicale existente atunci în Cluj precum și a formațiilor vremii și investighează deopotrivă originile rock-ului românesc în Transilvania. Filmul punctează momente importante din cariera muzicianului Rodion și prezintă detalii interesante legate de studioul său improvizat sau metodele sale de imprimare a partiturilor.

6 octombrie – 26 noiembrie / Expoziția „Hotarul nevăzut” a pictorului și restauratorului Mihail Gavril, la sediul Ambasadei României în Republica Federală Germania. Expoziția a avut în centrul său tematic prezentarea patrimoniului românesc din cadrul UNESCO: bisericile fortificate din Transilvania, bisericile din Moldova de Nord și Bucovina, bisericile de lemn din Maramureș, Mănăstirea Horezu, Sighișoara și Delta Dunării. La vernisaj au luat cuvântul E.S. Emil Hurezeanu, Ambasadorul României în Republica Federală Germania, Mihail Gavril, autorul expoziției, și prof. dr. Ioan Bogdan Lefter, care a prezentat tematicile picturii lui Mihail

Gavril, concentrându-se în mod esențial pe monumentele aparținând patrimoniului mondial UNESCO din România.

7 octombrie / Conferințe susținute de prof. univ. dr. Ioan Bogdan Lefter la Berlin, la Ambasada României în Republica Federală Germania, respectiv la Universitatea Humboldt din Berlin. ICR „Titu Maiorescu” Berlin, în colaborare cu Ambasada României în Republica Federală Germania, a organizat în data de 7 octombrie 2016 conferința „Două reprezentări ale trecutului – liberală și conservatoare – în concurență liberă. Un inventar de teme și polemici ale postcomunismului românesc”, susținută de prof. univ. dr. Ioan Bogdan Lefter, scriitor, critic literar, analist cultural și politic. Aceasta a avut loc la Universitatea Humboldt din Berlin, în cadrul proiectului „Amintirea și uitarea în post-totalitarism. Memorie culturală – amintire estetică” al Institutului de Romanistică al Universității Humboldt din Berlin, organizat în colaborare cu Universitățile din București, Iași, Timișoara și Chișinău. Conferința prezentată de prof. univ. dr. Ioan Bogdan Lefter a avut dublu obiectiv: promovarea literaturii române contemporane în rândul publicului german, precum și introducerea temelor culturale românești în circuitul dezbaterilor din mediile cultural-academice germane.

7-10 octombrie / Turneul Teatrului de păpuși Puck din Cluj-Napoca în patru orașe din Germania: München, Heidelberg, Stuttgart și Frankfurt am Main. Turneul a inclus patru reprezentații ale piesei de teatru *Dănilă Prepeleac*, după Ion Creangă, la: München (7 octombrie), Heidelberg (9 octombrie), Stuttgart (9 octombrie) și Frankfurt am Main (10 octombrie). *Dănilă Prepeleac*, una din poveștile cele mai îndrăgite ale românilor, a fost pusă în scenă de Traian Savinescu. Spectacolul se adresează atât copiilor, cât și adulților. S-a bucurat până în prezent de un mare succes, fiind interactiv, cu un joc actoricesc de calitate, protagoniștii aducând sala pe scenă și teatrul fiind adus în mijlocul publicului. Datorită subtitrării în limba germană, publicul german a putut face cunoștință cu universul cultural prezentat.

9 octombrie / Lansarea oficială în cinematografele din Germania a filmului *Comoara*, r.: Corneliu Porumboiu, în cadrul seriei de întâlniri „New Romanian Films in Berlin III”. Proiecția a avut loc la cinematograful FsK din Berlin. „New Romanian Films” este o serie de întâlniri între regizorii români de film și publicul german, creată în 2014 și reluată în 2016 în colaborare cu Cinematograful FsK sau cu alte locații. Programul se deschide prin prezentarea unui film, aceasta fiind urmată de un dialog între regizorul filmului proiectat și publicul prezent. Astfel, ICR Berlin creează o platformă de prezentare a celor mai recente filme românești. Filmele prezentate anul acesta în cadrul acestei serii au fost: *Autoportretul unei fete cuminți*, în regia Anei Lungu, la cinematograful Fsk din Berlin și *Câinele Japonez*, în regia lui Tudor Cristian Jurgiu, la Universitatea Humboldt din Berlin.

13 octombrie / Seară literară cu scriitorul, traducătorul și jurnalistul cultural Jan Cornelius, la sediul ICR Berlin, în cadrul ciclului „Cartea lunii la ICR Berlin”. Autorul a citit din recentul său roman *Narrenstück oder das Wundern des Dolmetschers beim Betrachten der Welt (Piesa Nebunilor – sau uimirea traducătorului la o privire asupra lumii)*, iar manifestarea a cuprins, alături de lectură, o discuție a autorului cu publicul. Considerat la apariția sa, în anul 2013, unul din romanele cele mai hazlii ale sezonului, romanul lui Jan Cornelius reprezintă o satiră la adresa

dictaturii, dar și o imagine amară a laturilor sumbre ale acesteia. Prezența scriitorilor germani, sași sau șvabi originari din România se bucură de o categorie stabilă de public german, cu atât mai mult când este vorba despre scrieri cu implicații sociale și istorice, cum este cazul celor ale bănațeanului Jan Cornelius. Jan Cornelius (n. la Reșița, pe 24 februarie 1950) este scriitor de limbă germană, traducător și dramaturg, stabilit din 1977 în Germania.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BRUXELLES

9-13 octombrie / Expoziția de bijuterii contemporane a grupului Assamblage „Found. Lost. Found“ în cadrul Festivalului EuRoCultura, organizat la inițiativa europarlamentarului Mircea Diaconu, vicepreședintele Comisiei de Cultură a Parlamentului European, la Palatul Artelor Frumoase din Bruxelles (BOZAR). Evenimentul a fost realizat în parteneriat cu Agenția European Artists Management. Vernisajul expoziției a avut loc în prezența designerului Adelina Petcan și a membrilor fondatori ai Asociației Assamblage, Ioana Andrei și Valentina Buzamurga și a coincis cu deschiderea oficială a celei de a doua ediții a Festivalului EuRoCultura. Expoziția de bijuterii „Found. Lost. Found“ este o reinterpretare contemporană a bijuteriilor dacice și aduce în atenția publicului creațiile a cinci designeri de bijuterii: David Sandu (curatorul expoziției), Adelina Petcan, Andreia Popescu, Ioana Ardelean și Otilia Mihalcea. În 2016 a fost premiată la London Fashion Week pentru colecția Otiliei Mihalcea, cunoscută în România și sub numele de Oval. Printre altele, David Sandu a primit titlul de „Furnizor al Casei Regale a României în 2010“, iar în anul 2015 a primit premiul pentru „Cel mai bun design românesc“ din partea revistei Forbes Life.

11-23 octombrie / Cinci lung-metraje românești și o co-producție au fost prezentate în premieră la Festivalul de film din Europa Centrală și de Est CineEast, Luxemburg. Lungmetrajele *Câini* r.: Bogdan Mirică și *Ilegitim* r.: Adrian Sitaru au fost proiectate în „Competiția oficială“ a festivalului alături de alte șase filme europene. Gabriela Suciu, producătoarea și distribuitorul lung-metrajului *Miracolul din Tekir* r.: Ruxandra Zenide a prezentat filmul și a răspuns întrebărilor publicului după proiecție, iar în cadrul festivalului a animat și principala sesiune destinată co-producției de film. Lung-metrajele *Miracolul din Tekir* r.: Ruxandra Zenide, *Inimi Cicatrizate* r.: Radu Jude și *Together For Ever* r.: Lina Lužytė (co-producție LT-RO) au fost proiectate în secțiunea „Cinéscope“, iar comedia *Două lozuri* r.: Paul Negoescu a fost proiectată în secțiunea „FunnyEast“.

11-21 octombrie / Participarea românească la Festivalul Internațional de Film de la Gent. Lungmetrajele *Bacalaureat* r.: Cristian Mungiu și *Inimi Cicatrizate* r.: Radu Jude au fost proiectate în „Competiția oficială“, iar *Sierra Nevada* r.: Cristi Puiu și *Câini* r.: Bogdan Mirică, în cadrul secțiunii „Global cinema selection“. Lucian Teodor Rus, actorul principal din *Inimi cicatrizate*, a prezentat filmul, a susținut o sesiune publică de întrebări-răspunsuri și a participat în festival la dezbaterile din cadrul secțiunilor dedicate profesioniștilor.

24 octombrie / Documentarul Aliyah DaDa r.: Oana Giurgiu proiectat în premieră în Belgia, la Cinéma Aventure, în prezența regizoarei. Partenerii instituționali ai proiectului au fost Institutul Memoriei Audiovizuale Evreiești (IMAJ) și Muzeul Evreiesc din Belgia (MJB). Evenimentul a

fost moderat de Pascale Falek-Alhadeff, curatoarea MJB și de Béatrice Godlewicz, directoarea IMAJ. Oana Giurgiu a realizat o scurtă introducere a filmului, iar la finalul proiecției a dialogat cu publicul bruxellez. Comunitatea evreiască din Belgia, invitații ICR Bruxelles și spectatorii fideli ai Cinéma Aventure au fost atrași de tema filmului și de modul dadaist de prezentare a realităților văzute de regizoare. O copie DVD a peliculei, în versiunea franceză, a fost oferită colecției IMAJ. Evenimentul a marcat președinția română a Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (IHRA) și a fost organizat sub egida IHRA.

25 octombrie / Conferința *Evreii din România în context european: asemănări și diferențieri* susținută de profesorul Andrei Oișteanu în seria de evenimente *Les mardis du musée* la Muzeul Evreiesc din Bruxelles. Partenerii instituționali ai proiectului au fost Institutul Memoriei Audiovizuale Evreiești (IMAJ) și Muzeul Evreiesc din Belgia (MJB). Discursul profesorului Andrei Oișteanu a avut ca punct de plecare cartea „Imaginea evreului în cultura română” – studiu de imagologie în context est-central european, publicată în 2012, în seria de autor pe care Editura Polirom i-a consacrat-o. Pascale Falek-Alhadeff, curatoarea MJB, a moderat conferința, iar Cătălina Voican a realizat traducerea simultană în și din limba română în limba franceză. Publicul a fost interesat să cunoască în ce măsură mișcările de extremă dreapta și antisemitismul sunt fenomene de amploare în România, dacă tânăra generație cunoaște istoria adevărată a comunității evreiești și dacă tema Holocaustului este un subiect tabu în societatea românească. Regizoarea Oana Giurgiu a participat la conferință și a răspuns întrebărilor publicului cu privire la premiera filmului *L'Histoire de l'amour* r.: Radu Mihaileanu la Bruxelles, Liège și Namur. Evenimentul a marcat președinția română a Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (IHRA) și a fost organizat sub egida IHRA.

30 octombrie / Recital de pian susținut de Raluca Știrbăț pe scena Henry le Boeuf (HLB) a Palatului de Arte Frumoase (BOZAR). În cadrul evenimentului, care a marcat 135 de ani de la nașterea maestrului George Enescu, tânăra interpretă a lansat triplul album discografic „Integrala operei pentru pian de George Enescu” (Hänssler Classic, Germania), realizare de referință în procesul de cunoaștere pe plan internațional a operei marelui compozitor român. Recitalul pianistei românce a avut loc după Concertul ENESCU 135, susținut de Orchestra Națională a Belgiei, dirijată de maestrul Lawrence Foster, apreciat ca eveniment muzical de prim rang în cadrul BOZAR.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA BUDAPESTA

2 octombrie / Reprezentanța a sprijinit participarea Ansamblului Folcloric „Semenicul” la cea de-a noua ediție a Festivalului „La obârșii, la izvor” din Gyula (Ungaria). Evenimentul, destinat promovării culturii, limbii și tradițiilor populare românești, a fost organizat de Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria și a inclus un spectacol folcloric desfășurat la Liceul cu predare în limba română „Nicolae Bălcescu” din Gyula. Programul cultural al festivalului „La obârșii, la izvor” a fost deschis de PS Siluan Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, care a salutat publicul prezent și a mulțumit instituțiilor care au sprijinit festivalul. Membrii Ansamblului Folcloric „Semenicul” au susținut un spectacol folcloric specific zonei Banatului.

Ansamblul a fost înființat în 1969 și este una dintre cele mai longevive formații, având în repertoriu dansuri din aproape toate zonele folclorice ale țării. La inițiativa Consiliului Județean Caraș-Severin a fost adusă și o mini-expoziție de costume populare autentice din zona Banatului (aparținând Muzeului Județean de Etnografie și Regimentului de Graniță din Caransebeș), expusă în aula Liceului „Nicolae Bălcescu” din Gyula. În deschiderea spectacolului a evoluat și un grup de dansatori format din elevi ai aceluiași liceu din Gyula, care a prezentat dansuri populare specifice din zona județului Békés din Ungaria. La festival a participat un public numeros (aprox. 250 de persoane), reprezentanți ai clerului ortodox din România și Ungaria, printre care: PS Lucian Mic, Episcopul Caransebeșului; reprezentanți ai oficialităților locale din România și din Ungaria: Silviu Hurduzeu, președinte, Ionuț Popovici vicepreședinte și Cristian Bîtea, director executiv, reprezentanți ai Consiliului Județean Caraș-Severin; prof. Ramona Lile, rector al Universității „Aurel Vlaicu” din Arad; reprezentanți ai Universității „Vasile Goldiș” din aceeași localitate; Florin Trandafir Vasiloni și Ioan Fodoreanu, consulii generali ai României la Gyula și Szeged; membri ai comunității românești din Ungaria. Presa de limbă română din Ungaria a fost reprezentată de o echipă a emisiunii „Ecranul nostru”, de la MTVA, care a înregistrat integral spectacolul folcloric și de redactori ai săptămânalelor românești „Cronica” și „Foaia românească”.

4 octombrie / Remus Azoiței (vioară) și Eduard Stan (pian), invitații ICR Budapesta la cea de-a doua ediție a programului „Mari compozitori pe scena lumii: George Enescu – Bartók Béla”, în Sala Festivă a Palatului Regal din Gödöllő. Programul serii a fost dedicat împlinirii a 135 de ani de la nașterea celor doi mari muzicieni și a inclus compoziții semnate de aceștia, precum și o piesă (bis) semnată de Ion Scărlătescu. Calitatea interpretativă deosebită, virtuozitatea și programul ales au fost apreciate de publicul prezent. Au participat reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la Budapesta, printre care: ES Marius Lazurca, Ambasadorul României în Ungaria, Florin Trandafir Vasiloni, Consul General al României la Gyula, Bakar Makaridze, Adjunctul Șefului de misiune al Ambasadei Georgiei în Ungaria, Tamás Ujváry, director adjunct al Palatului Regal din Gödöllő, reprezentați ai Comisiei Dunării și ai comunității românești din Ungaria, iubitori de muzică clasică din Gödöllő și Budapesta. Presa de limbă română din Ungaria a fost reprezentată de echipa emisiunii „Ecranul nostru”, de la televiziunea publică (MTVA), care a înregistrat integral recitalul și a realizat interviuri cu Remus Azoiței, Eduard Stan și Gabriela Matei, directorul reprezentanței ICR de la Budapesta.

11-15 octombrie / Cea de-a unsprezecea ediție a „Săptămânii filmului românesc la Budapesta”, la Cinematograful de Artă „Uránia”. „Săptămâna filmului românesc la Budapesta” este cel mai longeviv program cultural al Institutului Cultural Român din capitala ungară, desfășurat anual, fără întrerupere, începând din 2006. Seara de gală a debutat cu o conferință de presă, la care au participat invitatul special al Institutului Cultural Român de la Budapesta, Adrian Titieni, interpretul rolului principal în filmul *Bacalaureat*, Gabriela Matei, director al ICR Budapesta, Botond Elekes, director executiv al Cinematografului de Artă „Uránia” din Budapesta, Mihály Zoltán Nagy, vicepreședinte al Institutului Cultural Român de la București. Programul proiecțiilor incluse în cadrul „Săptămânii filmului românesc la Budapesta” a fost: *Bacalaureat* (r.

Cristian Mungiu), avanpremieră; *Sieranevada* (r. Cristi Puiu), premieră; *Orizont* (r. Marian Crișan), premieră; *Acasă la tata* (r. Andrei Cohn), premieră; *București NonStop* (r. Dan Chișu), premieră. La ceremonia de deschidere au luat cuvântul: Mihály Zoltán Nagy, vicepreședinte al ICR, Kruzsainé Herter Anikó, subsecretar de stat la Secretariatul de Stat pentru Cultură din cadrul Ministerului Resurselor Umane, Marius Lazurca, Ambasadorul României în Ungaria. Filmul *Bacalaureat* a fost proiectat în avanpremieră în Ungaria, cu subtitrare în limba maghiară, și s-a bucurat de succes în rândul celor peste 400 de spectatori care au umplut până la refuz Sala Uránia. La festival au participat reprezentanți ai Ministerului Resurselor Umane din Ungaria, ai Ambasadei României la Budapesta, ai Comisiei Dunării, ai UNICEF, profesori și studenți de la Universitatea Central Europeană (CEU) din Budapesta și de la Universitatea „Eötvös Loránd” (ELTE) din Budapesta, reprezentanți ai comunității românești, cinefili. La conferința de presă au fost prezenți reprezentanți ai MTI, ai postului cultural M5 (din cadrul MTVA), corespondentul la Budapesta al Radio România Actualități și reprezentanți ai presei de limbă română din Ungaria.

13-16 octombrie / Conferința „Paradigmatic City II: Capitals and Their Successors”. Institutul Cultural Român de la Budapesta a sprijinit participarea unui grup de patru cercetători români la eveniment. Reuniunea este o etapă din suita de trei astfel de conferințe academice organizate de Centrul de Excelență pentru Studiarea Identității Culturale (CESIC) din cadrul Universității din București. Evenimentul de la Budapesta a fost organizat în colaborare cu Universitatea din Miskolc și cu Muzeul Literaturii „Petőfi” din capitala ungară. Participanții au reprezentat: Bulgaria, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Polonia, Portugalia, Spania, S.U.A., Turcia, Ungaria. Aceștia li s-au adăugat tineri cercetători (masteranzi și doctoranzi), care au prezentat lucrări de specialitate în limba engleză. În data de 13 octombrie, directorul ICR Budapesta a fost prezent cu un mesaj introductiv la ceremonia de deschidere a conferinței, alături de Mihaela Irimia, director CESIC, László Gyapay, șeful Departamentului de Istoria Literaturii de la Universitatea din Miskolc, Csorba Csilla, director general al Muzeului Petőfi din Budapesta și Alexandra Szalay-Bobrovniczky, viceprimar al Budapestei. În urma unei selecții a comunicărilor din cadrul conferinței va fi publicat un volum de tip *acta congressus*.

19 octombrie / Vernisajul expoziției „Drepti între popoare”. Institutul Cultural Român de la Budapesta împreună cu Ambasada României au organizat vernisajul expoziției „Drepti între popoare”, prima manifestare culturală desfășurată în contextul deținerii de către România a Președinției rotative a International Holocaust Memorial Association (IHRA). Expoziția aparține Ministerului Afacerilor Externe de la București și a mai fost expusă în 2016 în Serbia și în Grecia. În cuvântul său introductiv, ES Marius Lazurca, ambasadorul României în Ungaria i-a mulțumit lui András Heisler, Președintele Federației Comunităților Evreiești din Ungaria, pentru că a acceptat să devină partenerul acestei expoziții. Referitor la expoziția prezentată a punctat că aceasta arată atât „profundimea ororilor Holocaustului, cât și înălțimile bravurii lipsite de mândrie, fiind o lecție puternică despre ceea ce trebuie să nu uităm niciodată”. La vernisaj au participat ambasadori și reprezentanți ai corpului diplomatic acreditat la Budapesta, printre care: Yosef Amrani, ambasadorul agreat al Israelului, Ralph Scheide, ambasadorul Austriei, Marie-France Raymonde Adeline André, ambasadorul Belgiei, Gordan Grlic-Radman, ambasadorul

Croației, Hugo Gajus Scheltema, ambasadorul Olandei, Arian Spasse, ambasadorul Albaniei, Peter Burkhard, ambasadorul agreeat al Elveției, Oleg Țulea, ambasadorul Republicii Moldova, adjunctul șefului de misiune de la Ambasada Spaniei, reprezentanți ai Ambasadei Serbiei și ai Ambasadei S.U.A. în Ungaria. De asemenea, au participat reprezentanți ai mediului academic și ai comunității evreiești din Ungaria.

31 octombrie / Spectacolul *Noul locatar* de Eugène Ionesco, în regia lui Tompa Gábor, pe scena Teatrului „Vígsház” (Pesti Színház) din capitala ungară, în parteneriat cu Teatrul „Nottara” din București. Piesa de teatru a fost prezentată în limba română cu supratitrare în limba maghiară. Publicul numeros (aprox. 350 de persoane) a aplaudat prestația artistică a actorilor Francisco Alfonsin, Ada Navrot, Ion Grosu și Gabriel Răuță. Printre spectatorii prezenți la spectacol s-au regăsit: E.S. Marius Lazurca, ambasadorul României în Ungaria, reprezentanți ai Ambasadei Republicii Moldova la Budapesta, Eszenyi Enikő, directorul Teatrului „Vígsház”, Edit Kulcsár, reprezentanta Departamentului de Relații Internaționale și Dramaturgie – Teatrul Național din Budapesta, Elekes Botond, directorul Cinematografului de Artă „Uránia”, actori, critici de specialitate, membri ai comunității românești din Ungaria, iubitori de teatru.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „MIHAI EMINESCU” DE LA CHIȘINĂU

3-7 octombrie / Reprezentanța a sprijinit inițiativa Centrului de Proiecte Culturale „AZART” din Chișinău și a Asociației Reciproca din Cluj de a organiza prima ediție a Focus Atelier din Chișinău. Evenimentul a fost organizat cu sprijinul Centrului Național de Educație prin Artă și a Primăriei Municipiului Chișinău, având ca parteneri Asociația Oberliht, Centrul de Artă Contemporană KSAK, Festivalul One World Romania, Asociația Restart, Reboot the Rots și European Cultural Fundation. Cea mai importantă activitate desfășurată a fost atelierul „Teatru Forum & Teatru Invizibil” susținut de Lorand Maxim și George Wielgus în fiecare zi, în perioada 3-7 octombrie, în sala Centrului Național de Educație prin Artă. Pe lângă activitățile atelierului susținut de invitații speciali, activitățile Focus Atelier la Chișinău au cuprins o dezbatere pe tema „Teatrul dedicat comunității”, dar și proiecții de filme urmate de discuții cu publicul spectator.

12 octombrie – 10 noiembrie/ Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău, în colaborare cu Consiliul Județean Argeș, Muzeul Județean Argeș și Primăria Municipiului Chișinău, a organizat la Galeria *La Rond*, situată în preajma monumentului lui Ștefan cel Mare și Sfânt din Chișinău, vernisarea expoziției „Preoții militari în Primul Război Mondial”. Evenimentul a fost integrat în programul de diplomatie culturală „România – 100” conceput și aprobat de Guvernul României, care are drept scop prezentarea valorilor cultural-istorice românești în spațiul Republicii Moldova și marcarea a 100 de ani de la intrarea României în Primul Război Mondial. Expoziția a cuprins o serie de documente, mărturii și fotografii inedite, extrase din arhivele existente în Centrul de Studii și Păstrare – Arhivele Militare Istorice-Pitești, Argeș referitoare la activitatea duhovnicilor militari în perioada Marelui Război, în tot spațiul românesc, inclusiv în Basarabia.

19 octombrie – 19 noiembrie / Expoziția „Spătarul Nicolae Milescu – primul enciclopedist român“, la Gimnaziul din comuna Dumbrăvița, raionul Sângerei. Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ la Chișinău, în colaborare cu Gimnaziul comunei Dumbrăvița, raionul Sângerei, a organizat expoziția „Spătarul Nicolae Milescu – primul enciclopedist român“ la Gimnaziul comunei Dumbrăvița. Expoziția a cuprins o serie de documente, facsimile, opinii ale criticilor și istoricilor, precum și alte materiale referitoare la viața și opera Spătarului Nicolae Milescu, de la a cărui naștere s-au împlinit, în 2016, 380 de ani.

20-23 octombrie/ Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu“ la Chișinău a sprijinit inițiativa Asociației Cineaștilor Independenți din Republica Moldova „Alternative Cinema“ și a companiei de producție cinematografică ROVA FILM (România) de a organiza cea de-a doua ediție a „Zilelor filmului românesc la Chișinău“. Evenimentul a avut loc la Cinematograful „Odeon“. Spectatorii din Chișinău au avut ocazia să vizioneze șapte dintre cele mai noi și mai de succes producții românești, dintre care menționăm extrem de așteptatele *Sieranevada* de Cristi Puiu și *Inimi cicatrizate* de Radu Jude, dar și clasicul *La Moara cu noroc* de Victor Iliu. Cu aceeași ocazie, au fost organizate dezbateri și întâlniri ale publicului cu invitații speciali ai evenimentului: regizorul Marian Crișan, criticul de film Ionuț Mareș sau actorii Andras Hathazi și Lucian Teodor Rus. Pe parcursul celor patru zile de desfășurare a proiectului peste 2.500 de persoane au asistat la 11 evenimente ce au vizat producția cinematografică românească (proiecții de film, întâlniri cu invitați speciali). În cadrul festivității de închidere a „Zilelor Filmului Românesc la Chișinău“, au salutat publicul și au mulțumit pentru participare directorul ICR Chișinău, acad. Valeriu Matei, regizorul Marian Crișan, Dumitru Grosei, președintele Asociației Cineaștilor Independenți din Republica Moldova și directorul Centrului Național al Cinematografiei din Republica Moldova, Valeriu Jereghi.

26-28 octombrie 2016 / „Muzica românească de pe ambele maluri ale Prutului“: concert simfonic din creația lui Adrian Iorgulescu, însoțit de o masă rotundă și un master class susținut de compozitor la AMTAP. Evenimente organizate în colaborare cu Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Republica Moldova, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România și Compania publică Teleradio – Moldova. Seria de concerte a pus în valoare creația compozitorilor români contemporani de pe ambele maluri ale Prutului și a încurajat colaborarea dintre artiștii din România și Republica Moldova. În 2016, prima etapă a proiectului a fost dedicată lui Cornel Țăranu, un concert cu piese din creația compozitorului având loc pe data de 5 iunie, în cadrul Festivalului Internațional „Zilele muzicii noi“. Ultima etapă a avut loc pe data de 28 octombrie și a fost dedicată creației lui Adrian Iorgulescu – unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați compozitori români contemporani. În cadrul concertului omagial, au fost interpretate, în premieră absolută, două creații de ale compozitorului: *Concertul pentru flaut și orchestră simfonică*, solist Ionuț Ștefănescu și *Concertul pentru percuție și orchestră simfonică*, solist Alexandru Matei. Au avut loc și două evenimente adiacente: un master-class susținut de Adrian Iorgulescu pentru studenții AMTAP și o masă rotundă cu participarea artiștilor invitați, a membrilor Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova și a reprezentanților

principalelor instituții muzicale din Republica Moldova, care a fost găzduită de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova.

26 octombrie – 16 noiembrie / Expoziția „Preoții militari în Primul Război Mondial“ pentru marcarea Zilei Armatei Române. Eveniment organizat în colaborare cu Centrul de Istorie și Cultură Militară a Ministerului Apărării al Republicii Moldova și Muzeul Județean Argeș, în incinta Centrului de Istorie și Cultură Militară a Ministerului Apărării al Republicii Moldova. Expoziția, menită să marcheze Ziua Armatei Române, a cuprins o serie de documente, mărturii și fotografii inedite, extrase din arhivele existente în Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice-Pitești, Argeș referitoare la activitatea duhovnicilor militari în perioada Marelui Război, în tot spațiul românesc, inclusiv în Basarabia. În cadrul manifestărilor au susținut prezentări în fața publicului format din studenți ai Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru Cel Bun“ din Republica Moldova, acad. Valeriu Matei, directorul ICR Chișinău, col. Vitalie Ciobanu, directorul Centrului de Istorie și Cultură Militară din Chișinău, precum și reprezentanți ai Ministerului Apărării al Republicii Moldova. Prezentările au cuprins informații cu privire la implicarea armatei române în primul Război Mondial, la apariția instituției preotului militar în armata română, implicarea acestora în timp de război, dar și valoarea sacrificiului făcut de aceștia pe perioada războiului.

28 octombrie / Suită de acțiuni consacrată Anului „Constantin Brâncuși“ la Cahul, în colaborare cu Consulatul General al României la Cahul. Expoziția „Constantin Brâncuși – Pasărea Măiastră“ a fost realizată cu prilejul împlinirii a 140 de ani de la nașterea sculptorului și a Anului Brâncuși – 2016. Ampla expoziție a adus în fața publicului o serie de documente și fotografii legate de parcursul biografic al lui Brâncuși, imagini ale operelor sale, exegeze critice, articole, scrisori și mărturii referitoare la crezul artistic și existențial al lui Constantin Brâncuși, considerat de critica de specialitate drept cel mai important sculptor al secolului XX. Expoziția „Anton Pann – Povestea vorbei“ a cuprins o serie de documente, fotografii, poezii, proză, facsimile, partituri, inserții critice și mărturii privind viața și opera poetului, profesorului și compozitorului de muzică religioasă, autorului muzicii imnului național al României, personalitate de prim-rang a culturii noastre de la începutul secolului XIX, Anton Pan, „cel isteț ca un proverb“, cum îl caracteriza Eminescu, de la a cărui naștere se împlinesc anul acesta 220 de ani. Expoziția „George Coșbuc – Nunta Zamferei“ a marcat împlinirea a 150 de ani de la nașterea poetului și traducătorului George Coșbuc. Cunoscut mai întâi ca poet, George Coșbuc a desfășurat și o prodigioasă muncă de traducător. Traducerile sale din marile capodopere ale lumii, cum ar fi Odisea lui Homer, Eneida lui Vergiliu, Divina comedie a lui Dante, fragmente din Rig Veda, Mahabharata, Ramayana ș.a., dar și din Byron sau Schiller, respiră și astăzi un aer liric insolit, specific ritmului creației coșbuciene. Urmărind parcursul biografic al poetului, expoziția a adus în atenția publicului o serie de documente și fotografii, poezii reprezentative din opera sa, articole, scrisori, documente de arhivă, facsimile, articole, extrase din presa vremii, aprecieri ale criticilor referitoare la opera și personalitatea lui George Coșbuc, unul din marii clasici ai literaturii române. Spectacolul „Pasăre în văzduh“ a reprezentat un omagiu adus marelui sculptor Constantin Brâncuși, un spectacol de pantomimă special conceput pentru a pune în evidență

frumusețea și expresivitatea acestui tip special de artă. În completarea mișcării scenice, actorul Nicolae Jelescu a recitat versuri consacrate Măiestrei lui Brâncuși semnate de Lucian Blaga, Victor Felea, Alexandru Căprariu, Nichita Stănescu, Valeriu Matei și Vasile Grunea și câteva aforisme din Brâncuși. Fundalul sonor a fost asigurat de fragmente muzicale din George Enescu, Ciprian Porumbescu și Liviu Știrbu. Decorul, scenografia și concepția grafică ale spectacolului au fost semnate de artistul plastic Iurie Matei, care a conceput un spectacol bazat pe jocurile de lumini și umbre, cu un decor minimalist, dar foarte expresiv din pânză fluorescentă, cu proiecții grafice din viața și opera lui Brâncuși.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN „DIMITRIE CANTEMIR“ DE LA ISTANBUL

7 octombrie / Reprezentanța a găzduit un eveniment din cadrul Festivalului Internațional de Poezie FeminIstanbul. Evenimentul a fost deschis de Nadia Tunsu, directorul Institutului Cultural Român „Dimitrie Cantemir“ de la Istanbul, alături de Vedat Akdamar, editorul și organizatorul festivalului și a debutat cu recitarea și citirea de poezii în mai multe limbi străine din operele scriitorilor invitați. Evenimentul a continuat cu lansarea volumului poetului român Dorel Cosma „Malul tăcerii/The Shores of Silence/Sessizliğin Kıyısında“, volum tradus în limbile engleză și turcă. Au urmat selecții de poezie românească, cu traducere în limba turcă și în interpretarea scriitorilor turci: Mesut Şenol, „Poezii de Mihai Eminescu“; poezii din volumul „Violet/Menekşe“ de Carolina Ilica, traduse și recitate de poeta Pelin Batu; dar și poezii de Niculina Oprea, traduse și interpretate de poeta Ayten Mutlu.

7-15 octombrie / Reprezentanța, în parteneriat cu Muzeul de artă contemporană „SALT Galata“, a prezentat spectacolul „Colecția Publică în Muzeul de Artă“, susținut de Manuel Pelmuș și Alexandra Pirici. Cei doi artiști români au propus o altfel de perspectivă asupra artei moderne, folosind diversele forme de performance, într-o recontextualizare a marilor opere și evenimente din istoria modernității, prin intermediul dansatorilor și actorilor. Altfel spus, o punere în act, în scenă, a mesajului comunicat de artă. Proiectul a îmbrăcat forma unei acțiuni în desfășurare (*ongoing action*), în cadrul căreia publicul aflat în muzeu a putut petrece alături de lucrare un anumit timp, liber ales, ieșind sau intrând, la momentul dorit. Fără puncte care să determine un început sau un sfârșit, corpurile performerilor au fost prezente, conștiente, în tensiune și în interdependență, devenind nucleul unei colecții imateriale. În spectacolul prezentat la muzeu au fost introduse și elemente de coregrafie cu trei actori turci: Mustafa Karadağ, Buyan Yağmur Memişoğulları și Müge Olacak. Timp de opt zile, patru ore pe zi, Manuel Pelmuș, împreună cu alți artiști, a prezentat publicului un spectacol românesc foarte apreciat la nivel internațional. Manuel Pelmuș a susținut și un workshop și un dialog, la care au participat specialiști în domeniu, dar și publicul larg, pe tema copiilor genuine. Performerii turci îndrumați de artistul român au continuat reprezentațiile spectacolului „Colecția Publică în Muzeul de Artă“ până în data de 6 noiembrie 2016, spectacolul completând expoziția „One and the Many“.

8-11 octombrie / Concert extraordinar susținut de Trupa Pacifica în Piața Taksim. Evenimentul s-a aflat sub tutela celui mai mare festival organizat de Primăria Beyoğlu, Festivalul Grand Beyoğlu. Cele mai iubite piese interpretate de-a lungul anilor de Leo Iorga au fost primite cu

aplaude de către public. *Trenul pierdut*, *De ce oare ai plecat* sau *Singur în noapte* sunt doar trei dintre titlurile alese pentru concertul din Istanbul. Leo Iorga, solistul trupei, a creat un adevărat dialog cu publicul prezent în număr mare la eveniment (peste 250 de persoane).

19-22 octombrie / Recital extraordinar susținut de Remus Azoitei – vioară și Eduard Stan – pian, la sala de concerte a Centrului de Artă Fulya – Fulya Sanat Merkezi, Istanbul, la 135 de ani de la nașterea compozitorilor George Enescu și Béla Bartók. Programul serii „Mari compozitori pe scena lumii: George Enescu – Bartók Béla” a cuprins: Béla Bartók – Dansuri românești (Jocul cu bâta, Brâul, Pe loc, Buciumeana, Poarga românească și Mărunțel) George Enescu – Sonata nr. 2 în fa minor op. 6, Béla Bartók – Rapsodia nr. 1 pentru vioară și pian, George Enescu – Sonata nr. 3 în la minor op. 25 (în caracter popular românesc). Artiștii au ridicat întreaga sală în picioare, aprox. 600 de persoane. La recital au fost prezenți membrii ai consulatelor generale acreditate la Istanbul, reprezentanți ai centrelor culturale, muzicieni din orchestra simfonică Borusan, public larg, diasporă.

19 octombrie – 1 noiembrie / Expoziția „Interludii – în cheie fotografică” semnată de Cornel Brad în Republica Turcia, la Istanbul și Ankara. Vernisajul expoziției derulate la Istanbul a avut loc pe data de 20 octombrie 2016, la galeria Centrului de Artă FULYA, din Beşiktaş, iar vernisajul din Ankara a avut loc în data de 27 octombrie 2016, la galeria Universității Bilkent. Artistul Cornel Brad s-a întâlnit cu fotografii Ara Guler (supranumit „Ochiul Istanbulului” sau „Fotografii de la Istanbul”) și a realizat o serie de sesiuni foto cu Orchestra Filarmonică Borusan. „Interludii – în cheie fotografică” a reunit o selecție de 40 de portrete ale unor soliști, dirijori, instrumentiști și dansatori participanți la ediția din 2013 a Festivalului Internațional „George Enescu”, printre care și celebrul pianist turc, Fazıl Say. Acestea sunt incluse în albumul omonim apărut la Editura Igloo Media. Albumul, prefăcut de violonistul Alexandru Tomescu, cuprinde imagini surprinse între repetiții și concerte, în principal în culisele sălilor de spectacol.

20-30 octombrie / Prezență românească la Festivalul de film regional Balkanmania – trei dintre cele mai premiate producții românești ale anului 2016: *Câini* r.: Bogdan Mirică, *Sieranevada* r.: Cristi Puiu, *Bacalaureat* r.: Cristian Mungiu. Festivalul a fost organizat de Muzeul de Artă Modernă din Istanbul și a cuprins serii de filme. Au fost proiectate cele mai apreciate producții cinematografice noi din următoarele țări: Grecia, Bosnia și Herțegovina, Croația, Macedonia, Bulgaria, Republica Moldova, România.

27-30 octombrie / Participarea Teatrului Țândărică cu spectacolul „Cine ești tu?” la Istanbul International Puppet Festival, ediția a XIX-a. Cele două reprezentații ale spectacolului au avut loc la sediul Institutului Cultural Român „Dimitrie Cantemir” de la Istanbul, prima reprezentație având loc pe data de 28 octombrie 2016, iar cea de-a doua pe data de 29 octombrie. Găzduirea evenimentelor și includerea clădirii institutului pe harta festivalului a reprezentat o ocazie oportună de a pune în valoare resursele sediului institutului și de a atrage noi categorii de public. Spectacolul, adaptat după motive din basmul „Pisicuța indisciplinată” de L. Bjelisey are scenariul și regia semnate de Romano Bogdan (Croația), asistent de regie Davor Dokleja. Muzica i-a aparținut lui Bojan Miljancic, iar decorul, păpușile și costumele au fost create de Rusa Trajkova. Publicul țintă a fost reprezentat de copii cu vârste de peste 2 ani.

18-26 octombrie / Expoziția „CONSTANTIN BRÂNCUȘI – 2016 EX-LIBRIS“, la Universitatea Trakya, Edirne. Evenimentul a fost un tribut adus „maestrului infinitului“ în „Anul Brâncuși“ și a fost construit într-o manieră de prezentare distinctă: lucrările au fost așezate pe pardoseală, astfel încât vizitatorul să fie nevoit să se aplece, ori chiar să îngenuncheze, pentru a putea privi îndeaproape gravurile-omagiu. Ideea realizării acestei expoziții îi aparține artistului plastic conf. univ. dr. Florin Stoiciu, profesor la Universitatea Națională de Arte din București, care pornind de la discuții cu studenții, discuții ce păreau inițial mai degrabă a se concretiza într-un experiment, a creat o expoziție itinerantă extrem de apreciată. Pe perioada expoziției, cei trei artiști români prezenți la Edirne, Anastasia Stoiciu, Aurel Bulacu și Mihai Tugearu, au avut întâlniri cu artiști turci, dar și workshop-uri cu studenții pe teme de tehnici și maniere de gravură.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA LISABONA

6-31 octombrie / Expoziția „Azulejo, în viziunea artiștilor români“, la sediul reprezentanței. Au fost expuse lucrări de pictură, grafică, sculptură, ceramică și fotografie, ale unor artiști români consacrați sau în curs de afirmare. Proiectul a propus publicului portughez un dialog între cele două culturi de la extremele latinității. Un element aparținând patrimoniului istoric, fundamental pentru înțelegerea fenomenului artistic portughez, a fost revizitat de artiștii români într-o manieră contemporană, la care au adăugat propriile viziuni și sensibilități. Alexandre Nobre Pais, curator la Museu Nacional do Azulejo și istoric de artă portughez, a realizat o vizită ghidată a expoziției. Pe parcursul vizitei, acesta a remarcat faptul că este pentru prima oară când tematica *azulejo* este propusă unor artiști din altă țară, demers concretizat cu un rezultat atât de surprinzător. Expoziția a fost vizitată și de directorul de la Muzeul Național do Azulejo, Maria Antónia Pinto de Matos. Expoziția a inclus mai mult de 90 de lucrări în tehnici foarte diverse (ceramică, pictură, fotografie, artă digitală, gravură, colaj, tehnici mixte), propuse de aproape 70 de plasticieni români. Aproximativ 50 de lucrări au fost donate reprezentanței de la Lisabona și vor fi itinerate (în cadrul expoziției cu același nume), pe parcursul anului 2017, în diverse orașe din Portugalia.

9-14 octombrie / Mobilitatea-deplasarea la București a lui Alexandre Nobre Pais, cercetător, critic de artă, istoric și curator la Museu Nacional do Azulejo. Alexandre Nobre Pais a vizitat o serie de instituții muzeale din România și a avut întâlniri cu reprezentanți ai vieții culturale românești, în vederea concretizării de noi parteneriate între instituții muzeale din Portugalia și România. Curatorul portughez a realizat diverse vizite de lucru la Universitatea Națională de Arte din București, în atelierelor unor artiști ceramiști, în muzee și galerii din București.

28 octombrie / „Filmul de artă și filmul despre artă“, la sediul reprezentanței. Institutul Cultural Român de la Lisabona, în parteneriat cu Uniunea Cineaștilor din România (UCIN) și Studioul Video Art, a organizat gala „Filmul de artă și filmul despre artă“. Au fost proiectate două filme documentare, urmate de o sesiune de întrebări și răspunsuri despre filmul documentar de artă, la care a fost prezent cineastul Laurențiu Damian, autorul peliculelor. Primul film, *Inima mea de lut – Ion Nicodim* este o abordare inedită a operei și vieții lui Ion Nicodim, plasticianul care a modelat nu numai mase de culoare, ci și de lut. Regizorul găsește o inedită formulă de abordare a personalității complexe a celui care a transformat pictura și sculptura într-o formă de rezistență,

nu doar socială, ci și în lupta cu timpul. În *Muzeon – Ștefan Râmniceanu*, regizorul transformă spațiul de viață și de lucru al lui Ștefan Râmniceanu într-o meditație asupra vieții și creației. Camera pătrunde în locuința-muzeu a acestuia, îi descoperă opera, motivele fundamentale, obsesiile, himerele. Într-un spațiu unde arhitectura, pictura și sculptura se îmbină pentru a defini un mod unic de exprimare plastică, Laurențiu Damian impune și o reinterpretare muzicală, coregrafică și cinematografică. Filmele au fost produse de Studioul Video Art din cadrul Ministerului Culturii.

31 octombrie / Conferința „1916 – un an al contrastelor”. În contextul aniversării în 2016 a unui secol de la intrarea României în Primul Război Mondial, Institutul Cultural Român de la Lisabona a organizat, împreună cu Biblioteca Națională a Portugaliei, simpozionul „1916, un an al contrastelor”, în Auditoriul Bibliotecii Naționale a Portugaliei. Au participat: Inês Cordeiro (Directoarea Generală a instituției și reputat cercetător) și istoricii Margarida Ramalho și Alina Smigun. Cercetătoarele au evocat legăturile de sânge între casa regală română și cea portugheză și au zugrăvit pentru publicul portughez situația delicată pe care a traversat-o România în anul 1916, când a fost transgresată o fragilă linie între extaz și agonie: de la trecerea entuziastă a Carpaților la amara înfrângere de la Turtucaia; de la încrederea care domnea la jumătatea lui august 1916 până la demoralizanta retragere a guvernului la Iași – România plătește prețul aderării la Antantă, fără o pregătire adecvată.

INSTITUTUL CULRAL ROMÂN DE LA LONDRA

3 și 5 octombrie / Soprana Laura Nicorescu și pianistul Florian Podgoreanu în recital la St Martin-in-the-Fields și St James's Piccadilly. Soprana a prezentat un program care a cuprins lucrări de Alban Berg și Christoph Willibald Gluck, precum și o selecție de cântece românești semnate de Valentin Teodorian, Carmen-Petra-Basacopol și Mihail Jora. „Seria românească” de la St-Martin-in-the-Fields, inițiată de ICR Londra, se derulează neîntrerupt din anul 2011, fiind, alături de seria „Concertelor Enescu” de la sediul din 1 Belgrave Square, unul dintre programele cele mai longevive și de succes ale ICR Londra. Seria de concerte de la St James's Piccadilly este cel mai nou program permanent al Institutului, care a debutat în anul 2015.

5-10 octombrie / Serie de concerte de jazz cu Cvartetul Sorin Zlat, în parteneriat cu Vortex Jazz Club și Fundația britanică „Rimbaud & Verlaine”. În acest turneu, instrumentistul și compozitorului Sorin Zlat, cel mai premiat pianist de jazz român al ultimilor ani, a fost acompaniat de Mihaela Alexa – voce, Marco Quarantottom – tobe și Michele Montolli – chitară-bas. Concertele au avut loc la prestigioasele cluburi Vortex (5 octombrie) și Archduke (7 octombrie), precum și la Kings Place (10 octombrie), unul dintre cele mai cunoscute și dinamice centre culturale londoneze. Inițiativa acestui turneu a aparținut ICR Londra și Fundației „Rimbaud & Verlaine”, care, în urma seriei de concerte pe care Sorin Zlat Trio a susținut-o în primăvara anului trecut la Londra, de asemenea cu sprijinul ICR, i-a propus compozitorului român realizarea unui adevărat „tablou muzical” inspirat din exilul londonez al celor doi poeți, Arthur Rimbaud și Paul Verlaine, între anii 1872 și 1873.

6 octombrie / ICR Londra a deschis, la sediu, stagiunea de toamnă a Seriei „Concertelor Enescu“ cu un recital susținut de violonistul Remus Azoitei și pianistul Eduard Stan. Din repertoriul românesc au fost prezentate „Balada“ lui Ciprian Porumbescu și capodopera enesciană „Impresii din copilărie“. În partea a doua a programului au figurat lucrările a doi importanți muzicieni francezi care au influențat creația marelui nostru compozitor, Gabriel Fauré și Maurice Ravel, precum și „Bagatela“ lui Ioan Scărlătescu, oferită ca bis. Concertul a fost vizionat și în mediul on-line, părți din acesta fiind transmise *live* pe rețelele de socializare. Evenimentul a fost deschis printr-un cuvânt de bun-venit rostit de către E.S. Dan Mihalache, ambasadorul României la Londra, care a remarcat longevitatea creatoare de tradiție a „Seriei Concertelor Enescu“, și de către directorul ICR Londra, Dorian Branea, care a reamintit că Remus Azoitei nu este doar unul dintre marii noștri violoniști, ci și un respectat profesor al Royal Academy of Music din Londra și directorul artistic al Societății Enescu din Londra.

6, 7, 8, 9, 14 și 16 octombrie / Prezență românească la Festivalul Internațional de Film BFI de la Londra. Au fost prezentate, în cadrul Festivalului Internațional de Film BFI de la Londra, trei dintre cele mai premiate filme românești ale anului: *Bacalaureat* de Cristian Mungiu, *Sieranevada* de Cristi Puiu și *Inimi cicatrizate* de Radu Jude. Regizorii Cristian Mungiu și Radu Jude, precum și actrița Maria-Victoria Drăguș au participat la sesiunile de întrebări și răspunsuri cu publicul, organizate la sfârșitul proiecțiilor, sesiuni moderate de nume influente ale criticii de film, precum Nick James și Ed Lawrenson. Festivalul atrage cele mai importante nume din cinematografia contemporană, de-a lungul timpului difuzând numeroase premiere naționale și internaționale ale regizorilor consacrați sau aflați în ascensiune.

13 octombrie / Prezentarea spectacolului cu piesele „Batista de nori“ și „Inima de gaz“ de Tristan Tzara la ICR Londra, în cadrul programului DADA 100. Au fost prezentate, în premieră britanică, în limba engleză, cele mai cunoscute piese ale lui Tristan Tzara. Produs, cu sprijinul Institutului, de compania româno-britanică Immersive Theatre, spectacolul a fost construit ca un colaj dadaist, care a îmbinat fragmente din cele două texte, improvizația teatrală cu video design-ul și muzica, toate create de artiști în timp real. Conform manifestului lor, dadaștii trebuiau să fie prezenți pe scenă, transformându-se ei înșiși în actori-manifeste, care nu perorau, ci își trăiau ideile, fiind în același timp subiecți și obiecte ale propriei lor demonstrații. Spectacolul a fost realizat aproape în exclusivitate de o echipă creativă românească din Londra și a urmărit, pe lângă nota aniversară, să ofere o platformă de expresie creatorilor de teatru români stabiliți în Marea Britanie. Concepția spectacolului i-a aparținut regizorului și artistului vizual Cristian Luchian, iar echipa creativă a fost formată din actorii români Maria Alexe, Alin Balascan, Gabriel Constantin, Andrei Costin, Cristina Harabă și Cristinel Hogaș. Luminile au fost semnate de Leo Băcică, iar muzica live a fost compusă și interpretată de DJ Tyrrell. Un element de noutate a constat în modalitatea sa de prezentare: pe lângă publicul prezent la sediul ICR Londra, alte sute de iubitori de teatru au putut urmări parțial spectacolul grație unei transmisiunii *live* difuzate în rândul bazei de date a ICR Londra din rețeaua *social media*. ICR Londra a programat o nouă reprezentație a spectacolului pentru data de 16 noiembrie.

23 octombrie / Prezentarea spectacolului „Un minut de dans sau UF!” de Gigi Căciuleanu la Sadler’s Wells, în parteneriat cu Global Art Association. Sadler’s Wells este una dintre cele mai celebre scene coregrafice din lume și principalul teatru de dans din capitala britanică. După succesul din luna septembrie cu „L’Om DAdA”, marele coregraf a revenit la Londra cu un performance de teatru-dans ce documentează, într-un mod irezistibil, slujindu-se de inserturi discursive și momente de improvizație, întreaga „nebunie” a complicatului proces prin care se creează spectacolul coregrafic. „Un minut de dans sau UF!” este dedicat mării dansatoare Miriam Răducanu, cea care i-a îndrumat lui Gigi Căciuleanu primii pași în carieră. Din distribuție au făcut parte Gigi Căciuleanu, Paul Ilea, Irina Ștefan și Răzvan Stoian. La realizarea spectacolului au mai contribuit Lelia Marcu-Vladu, asistent de coregrafie, Cristian Petru Simon, designer de lumini, și Paul Ilea, compozitor. Montarea este o coproducție a Fundației Art Production și a Teatrului Mic din București, realizată prin intermediul Gigi Căciuleanu Romania Dance Company.

25 octombrie – 4 noiembrie / Expoziția „Portretul necunoscut al lui Brâncuși”, la Casa Europei din Londra. Institutul Cultural Român de la Londra a deschis, la sediul Reprezentanței Comisiei Europene în Marea Britanie, expoziția de desen „Portretul necunoscut al lui Brâncuși”, realizată de artista Raluca Popa și curatoriată de Simona Nastac. Seara vernisajului a mai cuprins o prelegere susținută de istoricul de artă Doina Lemny, însoțită de lansarea traducerii în limba engleză a volumului său „Brâncuși – artistul care transgresează toate hotarele”, publicat de editura Noi Media Print în luna septembrie a acestui an. Folosind o varietate de surse, printre care două dintre cele mai relevante monografii dedicate lui Brâncuși – volumul *Brâncusi* al Sandei Miller și cartea Doinei Lemny, Raluca Popa a prezentat publicului britanic, prin intermediul unor expresive desene în creion, un portret intim al marelui artist, așa cum se desprinde din însemnări, corespondență, fotografii și filmări de epocă. Conceptul expoziției îi aparține curatoarei Simona Nastac, care a elaborat soluțiile de expunere împreună cu artista, proiectul fiind unul colaborativ. Doina Lemny, doctor în istoria artei și specialistă în sculptura din prima jumătate a secolului XX, a completat portretul reconstituit de ilustrațiile Ralucăi Popa, vorbind despre imaginea pe care Brâncuși și-a creat-o în posteritate prin autoportretele și fotografiile pe care le-a realizat el însuși lucrărilor sale în atelierul din Paris.

27 octombrie / Evenimentul „Regele Mihai și Marea Britanie”, la ICR Londra, în parteneriat cu Casa de producție Chainsaw Europe – un eveniment dedicat celebrării Majestății Sale Regele Mihai și legăturilor Casei Regale din România cu Monarhia Britanică, în contextul aniversării, în luna octombrie, a 95 de ani de la nașterea M.S. Regele Mihai. Evenimentul, realizat cu sprijinul Casei Regale a României, a debutat cu un cuvânt introductiv rostit de invitata de onoare a serii, A.S.R. Principesa Elena a României, cea de-a doua fiică a Regelui Mihai și a Reginei Ana. A urmat proiecția filmului *Războiul Regelui* (2016, producător și scenarist – Trevor Poots, producător executiv – John Florescu), care prezintă încercările pline de curaj, dar sortite până la urmă eșecului, ale tânărului rege român de a-și salva țara de sub dominația sovietică. În ultima parte a serii, reverendul Peter Galloway, capelan al Reginei Elisabeta a II-a, profesorul Augustin Ioan, prorectorul Universității de Arhitectură „Ion Mincu” din București, și cineastul John

Florescu au discutat despre moștenirea istorică și culturală a Regelui Mihai, precum și despre relațiile dintre Casele Regale ale României și Marii Britanii. Discuția a fost moderată de Dorian Branea, directorul ICR Londra. Cu același prilej, în Galeria „Brâncuși” a Institutului s-a deschis o expoziție de fotografie, cuprinzând portrete mai puțin cunoscute ale M.S. Regele Mihai, realizată cu sprijinul Arhivelor Naționale ale României.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA MADRID

1-2 octombrie / Lansarea albumului „Songs from Afar” al quartetului *Elevation*, în cadrul a două concerte la Madrid, în Sala Clamores. Protagonisti: Lucian Ban, alături de saxofonistul american Abraham Burton, de contrabasistul John Hebert, bateristul Eric McPherson și de invitatul lor special, violistul american nominalizat la premiile Grammy, Mat Maneri. Albumul conține piese muzicale ce combină jazz-ul modern cu extraordinara voce a cântărețului transilvănean Gavril Tarmure, într-un program muzical cu o identitate unică. Albumul conține piese tradiționale românești (doina, cântece de nuntă) re-orchestrate în perspectiva jazz-ului contemporan. Textele pieselor au fost traduse de poeta Ioana Ieronim.

1-16 octombrie / Zilele culturii române la Ávila/Jornadas de Rumanía en Ávila în Sala El Episcopio. Evenimentul a debutat cu inaugurarea expoziției „Arhitecți români creatori de patrimoniu cultural”. Prezentată pentru prima dată la Madrid, în 2014, la Colegiul Oficial al Arhitecților din Madrid (COAM), în colaborarea cu Uniunea Arhitecților din România, expoziția a cuprins o selecție de aprox. 25 de panouri cu cele mai importante momente din arhitectura românească – imagini și text (în română și spaniolă) despre parcursul spațiului construit românesc între 1869 și 1989, creații de referință din aria Neoromânescului, Art-Deco-ului și Modernismului românesc. Nume precum Ion Mincu – creatorul stilului Neoromânesc, I.D. Berindei – promotorul tendințelor romantice și Art Nouveau, Horia Creangă și Marcel Iancu – exponenții arhitecturii moderniste, reflectă valoarea istorică, estetică și culturală a acestui patrimoniu arhitectural. Expoziția a rămas deschisă publicului până pe 16 octombrie 2016. În aceeași zi, Camelia Teodorescu a susținut o prelegere în limba spaniolă cu titlul „Locuri din România incluse în Patrimoniul Mondial UNESCO”. De asemenea, publicul a putut viziona proiecția documentarului „La pas prin București” de Florin Andreescu, apărut pe DVD la Editura Ad Libri (cu subtitrare în limba spaniolă). În data de 2 octombrie 2016, a avut loc prezentarea unui spectacol-lectură în limba spaniolă, două sesiuni, după povestea „Ziua în care a fugit somnul” de Victoria Pătrașcu. Traducerea poveștii din română în spaniolă a fost realizată de Ricardo Alcantarilla. Povestea a fost interpretată în spaniolă de actorul Ramiro Melgar. În încheierea evenimentului a avut loc degustare de produse tipice românești pentru copiii și părinții prezenți la spectacolele-lectură.

13-14 octombrie / Președinția românească a IHRA. Expoziția „Bucureștiul Sefard” la Buenos Aires, proiect organizat de Institutul Cultural Român de la Madrid în colaborare cu Ambasada României în Republica Argentina. Au fost prezentate o serie de activități care au debutat pe 13 octombrie cu inaugurarea expoziției „București sefard” la Muzeul Holocaustului din Buenos Aires. Expoziția a redat publicului povestea, în mare măsură uitată, a Bucureștiului sefard, al

căruia patrimoniu fizic este, din păcate, pe cale de dispariție (prin demolări sau schimbarea aparenței și destinației), la fel ca și comunitatea care l-a creat (din care nu mai există astăzi nici 50 de persoane, incluzând familiile mixte). Au fost expuse fotografii mai vechi și mai noi precum și materiale de arhivă, preluate din cărțile „Istории și imagini din Bucureștiul evreiesc” și „Personaje și povești din Bucureștiul sefard” publicate de Felicia Waldman și Anca Ciuciu Tudorancea. Felicia Waldman, în calitate de membru al delegației României pe lângă IHRA, a susținut, pe 14 octombrie la Consiliul Argentinian pentru Relații Internaționale, conferința „De la Istanbul la Buenos Aires cu escală la București”, conferință despre rolul sefarzilor în domeniile economic, industrial și cultural, dar și despre IHRA și agenda președinției românești. Proiectul a continuat în luna noiembrie cu activitățile prezentate la Madrid.

20-23 octombrie / Invitarea a două spectacole ale Teatrului Odeon la „Una mirada al mundo”, eveniment susținut de Institutul Cultural Român de la Madrid în parteneriat cu Centrul Dramatic Național din Madrid. Au avut loc opt reprezentații ale spectacolelor *Contra democrației* în regia lui Alexandru Dabija și *De vânzare/For Sale* de Gianina Cărbunariu, produse de Teatrul Odeon. Reprezentațiile au avut loc la teatrul Teatrul Valle-Inclán din Madrid, iar programul a inclus spectacole de teatru, dar și alte activități complementare precum întâlniri cu presa și ateliere de regie și scriere dramatică susținute de Gianina Cărbunariu. *Contra democrației* scrisă în 2010 de dramaturgul spaniol Esteve Soler face parte dintr-o trilogie care mai cuprinde piesele *Contra progresului* și *Contra iubirii*, trilogie tradusă în numeroase limbi. Aproape 50 de regizori au montat-o în Germania, Anglia, Statele Unite, Franța, Grecia, Venezuela, România, Elveția, Italia, Austria și Chile. Din distribuția spectacolului prezentat de Teatrul Odeon au făcut parte Oana Ștefănescu, Alina Berzunțeanu, Mugur Arvunescu, Mihai Smarandache, Silviu Vâlcu, Richard Bovnoczki, Coca Zibilianu și Dan Năstase. Spectacolul *De vânzare/For Sale* i-a avut ca protagoniști pe Alina Berzunțeanu, Antoaneta Zaharia, Marius Damian, Gabriel Pintilei, Alexandru Potocean, Gabriel Răuță, Mihai Smarandache. Spectacolul prezintă mărturii, perspective și întrebări legate de tema acaparării terenurilor din România. A fost prezentat în nenumărate festivaluri și i-au fost decernate importante premii.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA NEW YORK

5-14 octombrie / „Cântec de leagăn. O poveste despre Maria Tănase” – Spectacol cu Mirela Pană, la New York și Seattle; lecturi și workshop-uri poetice cu Iulia Pană. Proiectul, organizat în parteneriat cu organizația non-profit American Romanian Cultural Society (ARCS) din Seattle, s-a desfășurat în cele două metropole americane în sala Auditorium a ICR New York, în data de 6 octombrie 2016, respectiv la Nesholm Family Lecture Hall, din cadrul McCaw Hall, Seattle Convention Center, în data de 8 octombrie 2016. Evenimentul a fost omagiu adus cunoscutei interprete a cântecului românesc, Maria Tănase, cea care a reprezentat România la Expoziția Universală de la New York din 1939, unde succesul ei a atras sute de mii de vizitatori. Spectacolul multimedia a combinat melodii interpretate live și muzică la pian, cu o proiectie video, propunând o interpretare în cheie contemporană a unor cântece populare din repertoriul Mariei Tănase și o recompunere a personalității sale. Scrisori de arhivă, frânturi de interviuri și

testamentul Mariei Tănase, alături de șase dintre cântecele ei nemuritoare – *Frică mi-e că mor de mâine; Când o fi la moartea mea; Ia uite-o zău; Până când nu te iubeam; Cântec de leagăn; Cine iubește și lasă!* – au alcătuit un video-poem teatral „foarte sincer“, la finalul căruia publicul a descoperit o altă Maria Tănase, „un personaj foarte diferit de cel mediatizat“, după cum a declarat și regizoarea Carmen Lidia Vidu. Interpretarea Mirelei Pană a impresionat puternic audiența. Spectacolul de la Seattle a fost urmat și de o sesiune de Q&A, cu publicul și echipa invitaților spectacolului. Poeta Iulia Pană a susținut o serie de lecturi publice și workshop-uri literare, în data de 10 octombrie 2016, lectură din volumul „Rigla de aer“, la Bellevue Library, în 11 octombrie 2016, lectură din volumul „Ebony Bones“, la University of Washington Bookstore.

11-12 octombrie / Regizorul Cristian Mungiu invitat cu filmul *Graduation/Bacalaureat*, la New York Film Festival, ediția 54. ICR New York, în parteneriat cu IFC Films, a susținut prezența regizorului Cristian Mungiu la festival, în perioada 30 septembrie – 16 octombrie 2016, la Lincoln Center, New York. *Bacalaureat/Graduation* este cel mai nou film semnat de Cristian Mungiu, laureat cu Premiul pentru Regie la Festivalul de Film de la Cannes, premiu acordat ex-aequo regizorului român și regizorului francez Olivier Assayas. Proiecțiile au avut loc în datele de 11 și 12 octombrie 2016, iar după fiecare vizionare, Cristian Mungiu a susținut sesiuni de Q&A.

19-25 octombrie / Workshop de jazz cu Lucian Ban și Mat Maneri. Pianistul român Lucian Ban și partenerul său, violonistul american Mat Maneri, au susținut o serie de trei workshop-uri de jazz în trei universități americane. Tema workshop-urilor a fost „Romanian traditional music and the music of George Enescu in the context of contemporary jazz and improvisation“, iar fiecare dintre ele au fost precedate de câte un scurt concert de jazz cu piese de pe albumele *Transylvanian Concert* și *Enesco Re-Imagined*. Programul workshop-urilor a fost următorul: 19 octombrie – Oakland University, Rochester, Michigan, în cadrul Facultății de Muzică, Teatru și Dans – Departamentul de Jazz; 24 octombrie – California State University, Bakersfield în cadrul Departamentului de Muzică și Teatru – Jazz; 25 octombrie – Fresno University/Milestone Jazz Roman.

23-25 octombrie / Recitaluri de orgă la New York și Washington DC, susținute de Erich Turk. ICR New York și Ambasada României din Washington DC au prezentat pe data de 23 octombrie, un concert de orgă susținut de Erich Turk, la Basilica Sanctuarului Național al Neprihănitei Zămisliri (Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception – cea mai mare biserică catolică din S.U.A și America de Nord, și una din primele zece din lume, ca mărime), din Washington DC. Programul concertului a cuprins compoziții de J.S. Bach, Georg Ruzitdka, Rudolf Lassel, Jehan Alain, Sigismund Toduță și Hans Peter Turk. La eveniment a participat și E.S. George Maior, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Statele Unite ale Americii, precum și alți membri ai Ambasadei României. Pe data de 24 octombrie, la Sala Auditorium a ICR New York, a avut loc vizionarea documentarului „Orgile din Transilvania – o călătorie în timp...“, o producție a Fundației Michael Schmidt. Erich Turk a dialogat cu publicul și a vorbit despre tradiția școlii de organistică din România. Pe data de 25 octombrie, a fost prezentat publicului newyorkez recitalul de orgă susținut de Erich Turk la

Biserica Epifaniei (Church of the Epiphany – unul dintre edificiile de cult din Manhattan cu arhitectura cea mai modernistă).

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PARIS

4-5 octombrie / Reprezentații ale operetei *Claudine*, cu baritonul Vlad Crosman și tenorul Antonel Boldan. Reprezentanța, în parteneriat cu Ambasada României la Paris, a sprijinit două reprezentații ale operetei *Claudine* de Rodolphe Berger (livret Willy), la Sala Bizantină a Palatului de Bé Hague, reședința Ambasadorului României în Republica Franceză. Din distribuția spectacolului au făcut parte baritonul Vlad Crosman și tenorul Antonel Boldan. Opereta *Claudine*, în trei acte, a fost pusă în scenă pentru prima oară în 1910 la Théâtre du Moulin-Rouge din Paris. Este inspirată de scrierile despre Claudine, o adolescentă în curs de maturizare, ale lui Colette, scrise la începutul secolului trecut (1900-1903). Punerea în scenă, în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Paris, a operetei *Claudine*, este încă un semn al legăturilor dintre autoare și România. *Claudine* este o adaptare în versiune de operetă a unuia dintre cele mai mari succese literare ale lui Colette. Reprezentația de la Sala Bizantină a reprezentat o premieră pentru publicul francez, deoarece această operetă nu a mai fost interpretată pe scenă de mai bine de un secol.

6 octombrie / Conferința-dezbateri „Quand le vivant inspire l'innovation“. Institutul Cultural Român de la Paris a inaugurat seria de manifestări științifice destinate publicului larg, evenimente care pun în lumină contribuția românească la cunoașterea științifică și tehnica mondială. Acest ciclu de manifestări a fost organizat la propunerea și în cooperare cu profesoara franco-română Melania Kiel.

9 octombrie / Concertul „Vladimir Cosma 50“, cu participarea Orchestrei Române de Tineret, la Palais des Congrès. Sub bagheta dirijorului Vladimir Cosma au evoluat Orchestra Română de Tineret, fondată de muzicianul român Marin Cazacu, Corul Universităților din Paris, precum și o pleiadă de artiști români și străini, invitați speciali ai maestrului Vladimir Cosma: soprana Irina Baianț, Marius Preda la țambal, Cezar Cazanoi la nai și fluiere, Emil Bîzgă la trompetă, Greg Zlap la muzicuță, Richard Sanderson voce. Printre spectatorii prezenți în sală au fost și primul-ministru francez, Manuel Valls împreună cu soția, Anne Gravoisin, renumită violonistă, care a colaborat în repetate rânduri cu Vladimir Cosma, regizorii Claude Zidi, Jean-Jacques Beineix și Jean-Pierre Mocky. Turneul premieră a fost organizat cu tineri artiști români, cu o orchestră românească de 75 de muzicieni, cu vârste cuprinse între 17 și 29 de ani, al cărui nume a fost schimbat, doar pentru acest turneu, în Orchestra Națională a României. Institutul Cultural Român îl omagiază, prin această serie de spectacole-eveniment, pe maestrul Vladimir Cosma, cu ocazia împlinirii a 50 de ani de carieră artistică în Franța. Turneul va continua între 7-14 februarie 2017 cu alte concerte în Franța și Elveția.

13 octombrie – 1 noiembrie / „Bulgarii din Banat“, expoziție Pusha Petrov, la Galeria ICR. Proiectul artistei timișorence Pusha Petrov și-a propus să reconstituie, cu migală, spațiul cultural al minorității bulgare din Banatul românesc, prin mijloace artistice specifice. Prezența bulgarilor

în spațiul cultural românesc, în special a acelora, care s-au stabilit în Banatul românesc, demonstrează, cu prisosință, deschiderea pe care poporul român, majoritarii de origine română, au avut-o pentru alte etnii. Multiculturalismul românesc este o pildă vie a unui mod de viață, în care etnii diferite au trăit și au muncit împreună, fiecare cu limba, cu obiceiurile, cu credințele sale. Expoziția a fost compusă dintr-un pat matrimonial specific bulgaresc și 10 fotografii cu diverse camere bulgărești. Proiectul artistei Pusha Petrov a reamintit cât de pline de substanță erau obiceiurile vechilor bulgari din Banat, prin reconstituirea spațiului de locuit și de trăit al acestora.

21-22 octombrie / Spectacolul „Vivien Leigh“ al Teatrului Excelsior, la Paris. Ambasada României în Republica Franceză, în parteneriat cu Institutul Cultural Român de la Paris, a prezentat spectacolul „Vivien Leigh – Ultima conferință de presă“ în interpretarea Lamiei Beligan, în premieră franceză. Au avut loc două reprezentații la Sala Bizantină a Ambasadei României în Franța. Piesa propune scene emoționante despre viața legendarei actrițe: ascensiunea pe care avut-o în carieră, statutul de star internațional, dragostea ei copleșitoare pentru Laurence Olivier și ravagiile pe care i le-a produs în trup și suflet necruțătoarea boală de care suferea. Într-un spectacol dinamic, viu, incitant, cu treceri rapide de la o situație la alta, de la o stare la alta, actrița Lamia Beligan o întruchipează pe Vivien Leigh în cele trei roluri care i-au marcat existența: Scarlett O'Hara din *Pe aripile vântului*, Blache DuBois din *Un tramvai numit dorință* (pentru care a fost recompensată cu două Premii Oscar) și Lady Olivier, soția lui Sir Laurence Olivier cu care a format cuplul regal care a marcat teatrul și filmul secolului XX.

22 octombrie / Colocviul internațional Benjamin Fondane și decernarea Premiului internațional de literatură francofonă Benjamin Fondane, ediția a XI-a. Institutul Cultural Român de la Paris a organizat un colocviu internațional dedicat personalității poetului și filosofului francez de origine română Benjamin Fondane, alias B. Fundoianu, mort în mod tragic la Auschwitz în 1944, invitând, pe lângă cei mai importanți cercetători consacrați, cercetători tineri, care au adus în ultimul timp noi contribuții și abordări ale operei lui Fondane. Premiul Benjamin Fondane a fost înființat de Magda Cârneci la Institutul Cultural Român în anul 2006 și este oferit sub egida OIF, Organisation Internationale de la Francophonie. Statutul premiului prevede ca el să fie acordat unui scriitor francofon, dar care nu este născut francez, un scriitor de preferință poet, dar care are și o activitate culturală și civică mai amplă, legată de promovarea ideilor umaniste și a limbii franceze în mediul internațional. În cadrul evenimentului au fost citite mai multe poeme de Benjamin Fondane de către actrița Mareva Carassou, iar extrase din scrierile lui au fost citite de Michel Carassou și Seyhmus Dagtekin, laureatul premiului Fondane în 2015.

30 octombrie – 9 noiembrie / Participarea artistei Raluca Mărginaș la proiectul „Pionniers du futur“, Lyon. Institutul Cultural Român de la Paris a susținut participarea Ralucai Mărginaș la proiectul „Pionierii viitorului“ – „Les Pionniers du futur“, care a avut loc în organizarea Théâtre Nouvelle Génération – Centre dramatique national de Lyon. „Pionierii viitorului“ este un proiect internațional de schimburi culturale, realizat cu tineri români, finlandezi și brazilieni, început la Cluj Napoca, în luna iunie 2016, sub îndrumarea artistei franco-române, Isa Balog. Anul acesta au fost selectați cinci copii pentru a participa la acest eveniment alături de artista Raluca

Mărginaș. Micii artiști și-au împărtășit proiectele artistice realizate în cadrul stagiilor efectuate în țările lor de origine, pentru a putea fabrica împreună un univers comun.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA PRAGA

4 octombrie – 11 decembrie / StartPoint 2016 – Premiul pentru absolvenții școlilor de arte din Europa. Institutul Cultural Român din Praga a susținut participarea românească la Expoziția StartPoint Prize, care s-a desfășurat în perioada 5 octombrie – 11 decembrie la Galeria Națională din Praga (Veletrzni Palac). Premiul StartPoint a urmărit lucrările de diplomă ale studenților care au absolvit Școli de Artă Europene încă din anul 2003, oferind astăzi o privire de ansamblu și fiind cea mai mare bază de date de acest fel. Și anul acesta, pentru expoziția finală, au fost selectați 20 de artiști de la 35 de școli din 18 țări europene. Printre ei s-au aflat Paula Oneț de la Academia de Arte din București, care a fost invitată să participe la instalarea expoziției și la vernisajul de la Praga. Cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Praga, Paula Oneț și coordonatorul evenimentului din România – Gabriela Mateescu de la Victoria Art Centre – au fost prezente la vernisajul expoziției din data de 4 octombrie a.c. De asemenea, alți doi artiști români, Mihalache Mihaela și Sânziana Ceteraș au fost prezentați pe website-ul oficial al Galeriei Naționale din Praga.

5-31 octombrie / Expoziție de fotografie a artistului Claudiu Cobilanschi – „O abordare fenologică asupra silviculturii și adepții săi“, la Festivalului Fotografiei, organizat în diferite galerii sau alte spații expoziționale din Praga. Tema în jurul căreia s-au constituit expozițiile artiștilor internaționali invitați s-a numit „La granița dintre cultură și natură“. Claudiu Cobilanschi a fost invitat de către Galeria Prototyp în perioada 3-17 octombrie, pentru a participa la ceremonia de deschidere a festivalului și pentru a-și pregăti expoziția, care a constat într-o instalație foto și o proiecție video și o prezentare tematică.

6-13 octombrie / Lansarea filmului *Sieranevada* de Cristi Puiu în Republica Cehă. În cadrul celei de-a treia ediții a Festivalului Internațional de Film Be2Can – ecouri Berlinale Venetia Cannes, filmul românesc a lui Cristi Puiu, *Sieranevada*, a fost proiectat în următoarele locații: Kino Art (Brno) și Minikino (Ostrava) pe 7 octombrie, Kino Lucerna Grand Hall (Praga) pe 10 octombrie, Kino Metropol (Olomouc) și Kino Evald (Praga) pe 11 octombrie, Kino Lucerna Small Hall (Praga) și Golden Apple Cinema (Zlín) pe 12 octombrie. De asemenea, tot în cadrul festivalului Be2Can, a fost proiectat filmul *Bacalaureat* de Cristian Mungiu în data de 8 octombrie, la Kino Lucerna Grand Hall în Praga. În data de 17 noiembrie, filmul *Sieranevada* a fost lansat pe marile ecrane în Republica Cehă. Be2Can organizează pe lângă prezentarea filmelor și dezbateri despre teme noi, despre structura și caracterul celor trei mari festivaluri, despre criteriile pentru selectarea filmelor care doar participă la competiție și a celor care câștigă premiile.

13 octombrie / Lansarea romanului „Cartea șoaptelor“ de Varujan Vosganian în traducere cehă, la Biblioteca Vaclav Havel. Volumul a apărut la Editura Havran, în traducere cehă de Jarmila Horáková prin programul TPS, 2014. Evenimentul a cuprins prezentarea cărții și lecturarea unor fragmente reprezentative, urmate de discuții ale autorului cu publicul, moderate de Libuše

Valentova – șefa Departamentului de Studii Balcanice al Universității Caroline, care integrează și Catedra de Limba Română. Au participat membri ai Asociației Cehia-România, reprezentanți ai Editurii Havran, membri ai corpului diplomatic acreditat în Cehia și alți pasionați de literatură.

17 octombrie / Premiera filmului *Cinema, mon amour* în Republica Cehă. Reprezentanța, în parteneriat cu Casa de distribuție Pink Productions, a organizat premiera filmului lui Alexandru Belc la cinematograful Svetozor din Praga. La eveniment au fost prezenți actorii principali ai filmului Victor Purice și Maria Lorena Cosau. După premieră, filmul a rulat în cinematografele din Republica Cehă. Filmul prezintă povestea cinematografilei românești în secolul al XX-lea. Personajul principal, Victor, este directorul, proiectantul și unul dintre cei mai longevivi cinefili români, care alături de angajatele sale, Cornelia și Lorena, își duc lupta de supraviețuire în viața de zi cu zi, unde elementele moderne ale cinematografilei încep să distrugă autenticitatea cinematografelor românești. Cinematograful Dacia Panoramic din Piatra Neamț este unul dintre ultimele cinematografe românești care mai supraviețuiesc în secolul al XXI-lea, doar prin faptul că directorul, Victor Purice, muncește în fiecare zi pentru a-l îngriji și a-l păstra. Rememorând epoca de aur a cinematografilei, Victor visează să revină acele vremuri, dar se lovește de crunta realitate a lipsei sprijinului din partea statului, deși acesta este cel care îl deține. Filmul poate fi asociat unui *basm despre singurătate, prietenie, speranță și vise neîmplinite*.

25-30 octombrie / Cea de-a XX-a ediție a Festivalului Internațional de Film Documentar de la Jihlava, cel mai important eveniment de acest tip din Europa Centrală și de Est. Ediția jubiliară a reprezentat o ocazie de a sărbători cinematografia creativă, de a reflecta asupra felului în care a evoluat filmul documentar în ultimele două decenii și de a gândi viitorul documentarului. Cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Praga, producătorul Bianca Oana (Monogram Film) a participat la programul EMERGING PRODUCERS 2017 din cadrul Jihlava IDFF. Programul prezintă anual cei mai talentați producători de film documentar, care beneficiază de training, au posibilitatea să facă networking și sunt promovați pe tot parcursul anului. De asemenea, Institutul Cultural Român de la Praga a susținut prezența regizorilor Gabriel Tempea – *Notorious Deeds (Faptele sunt cunoscute)* și Ana Maria Pîrvan – *Păstrătorii de ROST* la proiecția filmelor lor în cadrul secțiunilor festivalului.

26-30 octombrie / Mobilitate: participarea Dăsei Čiripová la Festivalul Național de Teatru. În cadrul liniei de mobilitate a profesioniștilor culturali din alte țări interesați să desfășoare proiecte cu artiști și organizații din România, Institutul Cultural Român de la Praga a sprijinit deplasarea Dăsei Čiripová la București pentru a participa la Festivalul Național de Teatru. Dăsa Čiripová este critic de teatru și literar, teoretician și, ocazional, dramaturg. Colaborează cu Institutul pentru Teatru din Bratislava/Divadelný ústav Bratislava și este membru al Comitetului Internațional al Festivalului Internațional Divadelná Nitra. Anul acesta a fost, de asemenea, curator al programului slovac din cadrul festivalului. Prin deplasarea ei în România, la Festivalul Național de Teatru, s-a urmărit posibilitatea întâlnirii altor experți din domeniul teatrului (atât români cât și din alte țări) și selectarea unor posibile producții pentru Festivalul Internațional de Teatru de la Nitra.

ACCADEMIA DI ROMANIA DE LA ROMA

28 octombrie – 6 noiembrie / Expoziția de pictură „Debut + 1“ – Ursula Krauss, Christian Lucian Hamsea, în Sala de expoziții a institutului. Artiștii Christian Lucian Hamsea, artist plastic (Nuernberg) și Ursula Krauss (Academia de Belle Arte Nuernberg) au plecat de la baza plasticității personale, fiind însetați de nonconformism și libertate. Expoziția de pictură a conținut 40 de lucrări în ulei pe pânză. „Debut + 1“ a reprezentat, prin exponatele ei, dualitatea în arta plastică, un dialog expresiv intonat de duetul limbajului plastic și al nuanțelor, împotriva gravitației mediocrității, prin curaj în expresie și decizie în tehnică.

4-10 octombrie / Expoziție de pictură, alcătuită din lucrările artistului vizual Gabriel Grama, în Sala de expoziții a Sediului Operativ Activ cultural CASCRI, Parohia Greco-Catolică Română (Florența). Lucrările din seria „Primitivismul contemporan“ (40 de pânze) au fost realizate în perioada 2012-2015. Conform reprezentanților Accademia di Romania: „Tematic, lucrările se integrează perfect în ideea centrală, cea a primitivismului uman care încă dăinuie în societățile occidentale și nu numai. Optic, influențele sunt din arta populară românească, grecească, laică și bizantină în care culorile sunt așezate în modul decorativist pe care-l întâlnim în culturile enumerate. Evidente sunt și influențe din arta orientului mijlociu, indiană, arta tribală. Din arta românească în special, jocurile precreștine cu măști din zona Moldovei, cromatică portului popular românesc sunt pe scurt câteva din elementele pe care le veți întâlni în pictura lui Gabriel Grama.“

13-20 octombrie / Expoziție comună de grafică și sculptură, a artiștilor Sofia Frankl și Bogdan Severin Hojbotă, la sediul institutului. Ultramarinul a jucat de-a lungul timpului un rol foarte important în arta plastică. Această culoare fiind foarte scumpă, era folosită de către artiștii din perioada de sfârșit de ev mediu în special în pictura sacrală, comandată de biserică, pentru ca apoi, în epoca renașterii să apară în portretele comandate de familiile celor înstăriți. Despre apariția și evoluția utilizării acestei culori s-a făcut referire în lucrările de grafică și pictură prezentate. Lucrările de sculptură ale artistului Bogdan Hojbota, prof. dr. la Academia de Arte Vizuale din București sugerează, într-un dialog subtil între „concret“ și „aparențe“ vibrația valurilor unor ape limpezi sau a cerului senin ca simboluri ale albastrului pur. Curator expoziție: Antje Ingeborg Wolf.

16-30 octombrie / Festivalul Internațional de Muzică „altreRisonanze – dall’antico al moderno“ – a V-a ediție, în colaborare cu Ansamblul Aliusmodum și Ansamblul Altrerisonanze, la institut, precum și la Oratorio del Caravita, Roma. După succesul edițiilor trecute ale festivalului, a transcripțiilor pentru ansamblul cameral ale unor lucrări de referință din creația românească a secolului trecut (George Enescu, Constantin Silvestri, Theodor Rogalski), împreună cu lucrări ale unuia dintre cei mai importanți compozitori ai sfârșitului de secol XIX, Gustav Mahler, programul a conținut un element extrem de important: filonul folcloric ca fir conductor. *Transcripția primei Rapsodii de Enescu*, o adevărată colecție de citate folclorice dintre cele mai autentice (după ce în anul 2015 ansamblul Altrerisonanze a interpretat cea de-a doua Rapsodie), a *Cântecului* de Paul Constatinescu (variațiuni pe o temă folcloristică melancolică, sugerând „dorul“ ca element tipic românesc) au fost întregite de cea a unui ciclu de lieduri cu totul aparte

din creația enesciană – *Șapte cântece* pe versuri de Clément Marot, pentru a încheia cu o altă lucrare cu rădăcini folclorico ancestrale, de această dată din mitologia germană: liedurile lui Mahler – *Des Knaben Wundenhorn*, *Cornul fermecat al băiatului* (continuând seria transcripțiilor mahleriene, după Simfoniile I și IV și un ciclu de lieduri, prezentate în edițiile precedente ale festivalului). Programcelor trei concerte: *Toccata*. Il Transilvano (G. Diruță) – *Toccate*, D. Scarlatti – *Toccată și Sonate*, Paul Constantinescu – *Toccata și Toco-Tocatina* cu: Cipriana Smărăndescu – clavecin. *Viaggi musicali*. Daniel Speer – *Musikalisch Türkischen Eulen* – *Spiegel* (dansuri valahe, transilvane, turcești, poloneze, ungare), Joseph Haydn – *Cantata Arianna a Naxos*, *Concerto per clevicembalo*, *Simfonia londoneză*. Ansamblul ALIUS: Lavinia Bocu – mezzosoprană, Cipriana Smărăndescu – clavecin, Mauro Lopes Ferreira – vioara I, Paolo Perrone vioara – II, Pietro Meldolesi – viola și Diego Roncalli – violoncel. *Enescu și farmecul europei*. George Enescu – *Rapsodia I op.11 în la major*, George Enescu – *Șapte cântece* pe versuri de Clément Marot *op. 15*, Paul Constantinescu – *Cântec* (tema cu variațiuni), Gustav Mahler – *Des Knaben Wundenhorn* (Cornul fermecat al băiatului). Ansamblul ALTRERISONANZE: Furio Zanasi – baritone, Andrea Riderelli – dirijor, Mauro Lopes Ferreira – vioara I, David Simonacci – vioara II, Ettore Belli – viola, Luca Peverini – violoncel, Igor Barbaro – contrabas, Pierluigi Tabachin – flaut, Stefania Mercuri – oboi, Piero Cingolani – clarinet, Fabio Morbidelli – fagot, Alessio Bernardi – corn, Rocco Luigi Bitondo – percuție, Alvaro Lopes Ferreira – pian.

18 octombrie / Prezentarea eseului *Cuvintele* de prof. dr. în sociologie Riccardo Campa și cartea bilingvă de poezie *Turbea* de Marcel Turcu, la sediul institutului. Volumele au fost traduse în limba italiană și au fost prefăcute de Viorica Bălțeanu, publicate la Editura timișoreană Eubee. Evenimentul a avut loc în prezența traducătoarei Viorica Bălțeanu, a Ninei Chelariu (editoarea celor două cărți), a prof. Ines Victory D'Angelo (provincia Benevento), a prof. Angelo Manitta (Catania) fondatorul revistei *Il convivio*, în care publică frecvent autori români. Au mai fost prezenți scriitorii Melo Freni și Corrado Calabrò, eminescologul Elio Satti, prof. universitari Norberto Cacciaglia, Giovanni Capecci, Luigi Ciobisi care au confirmat reimplicarea lor în manifestările de la Roma și Florența, fiind colaboratori prețioși în precedentele evenimente didactice și culturale, la Timișoara, Perugia, Roma, Florența. A doua zi traducătoarea Viorica Bălțeanu și Nina Chelariu s-au deplasat la Florența pentru a face prezentarea celor două cărți în organizarea Comitetului Dante Alighieri. Participanți: Viorica Bălțeanu (traducătoare), Nina Chelariu (Nina Ceranu) editoarea celor două cărți, prof Riccardo Campa, prof. Ines Victory D'Angelo – Institutului Alessandro Lombardi din Airola (provincia Benevento), prof. Angelo Manitta (Catania).

21-22 octombrie / Colocviu internațional de istorie și arheologie „Propaganda imperiale romana sec. I – III d.Hr.”, la sediul instituției. Colocviul a fost un bun prilej pentru cercetători de marcă să își prezinte ultimele rezultate din domeniu. Cercetătorii români au abordat celebrul monument de la Tropaeum Traiani, dar și aspecte ale propagandei în surse literare, numismatice, artistice din Dacia și Dobrogea romană. De-a lungul istoriei, împărații romani au dezvoltat metode de acțiune propagandistică prin utilizarea unui mesaj iconografic și a unui limbaj artistic propriu,

transpunându-le în arta sculpturală, arhitecturală și efigiei monedelor. Vector de transmitere a unor mesaje cu diferite scopuri, adesea lăsând în plan secund funcția estetică, imaginea a colecționat cu timpul accepțiuni multiple, folosite ca mod de exprimare complexă în arta romană, atunci când este vorba de propagandă și puterea imperială romană. Într-o societate antică, acolo unde cultura scrisă cât și cea orală nu erau accesibile tuturor locuitorilor săi, imaginea ca opera artistică, fie că este vorba de iconografie monumentală cât și efigie monetară, precum și operele publice arhitectonice, dar și cele literare, constituiau cea mai rapidă și puternică formă de comunicare, cu transmitere precisă de mesaje cheie, stereotipuri care au fost răspândite oriunde civilizația romană și-a extins teritoriul. Colocviul a reunit 27 de cercetători de marcă ce au provenit din Austria, Elveția, Germania, Italia, România, Spania și Tunisia. Profesori, directori de muzee și de departamente, tineri cercetători au desfășurat un amplu program de prezentări abordând tematici de studiu cât mai variate, expuneri ce vor fi publicate, succesiv, în anuarul Academiei Române, *Ephemeris Dacoromana*.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA STOCKHOLM

20 octombrie / Lansare de carte și prelegere „Dracula – omul, mitul, legenda“ susținută de Ingmar Söhrman, la sediul reprezentanței. Cu prilejul lansării cărții *Dracula, Mannen, Legenden, Myten* de Ingmar Söhrman, autorul a ținut o prelegere pe această temă. Proiectul a făcut parte din seria de conferințe (program-cadru) organizate de ICR Stockholm. Personalități marcante ale culturii române, suedeze și internaționale își prezintă opera în cadrul acestui program, în contextul unei teme relevante pentru mediul cultural suedez. Totodată a fost proiectat un program realizat de Televiziunea Suedeză la Târgul de Carte de la Göteborg 2016, dedicat cărții profesorului Söhrman și figurii lui Dracula. Seara a fost inaugurată cu un discurs introductiv al directorului adjunct al ICR Stockholm, Dan Shafran, care a prezentat publicului tema și invitatul serii, vorbind și despre alte programe ale institutului. Au fost prezenți și câțiva reprezentanți ai lumii culturale din Stockholm, dintre care îi amintim pe Dominique Lahovary (grupul editorial Bonnier), Francoise Sule, profesor la Catedra de Limbă Franceză a Universității din Stockholm, Bengt Gustavsson, vicepreședintele Concernului SAAB, Bill Schiller, jurnalist și activist pentru drepturile omului, director de programe la Radio SV, secția engleză.

23 octombrie / „Holocaust Reception in 2016 Romania“ – conferință Ana Bărbulescu la Oslo, în colaborare cu Ambasada României în Regatul Norvegiei și cu Centrul pentru Studiarea Holocaustului și a Minorităților Religioase din Oslo, la sediul instituției norvegiene, în contextul deținerii de către România a președinției Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (IHRA). Programul s-a deschis cu o conferință susținută de cercetătoarea română Ana Maria Bărbulescu, lector la Universitatea din București. Aceasta a vorbit despre preocuparea autorităților române pentru a crește gradul de conștientizare a Holocaustului și a analizat procesele sociale care ar putea explica de ce o parte a populației neagă faptele. Conferința a fost urmată de un recital susținut de naistul norvegian Roar Engelberg. Evenimentul de la Sediul Centrului pentru Studiarea Holocaustului și a Minorităților Religioase din Oslo s-a încheiat cu o recepție dată de ES Adrian Davidoiu, Ambasadorul României în Regatul Norvegiei.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA TEL AVIV

5-9 octombrie / Participarea directorului artistic Shahar Marom la Festivalul Internațional de Teatru pentru Copii „100, 1.000, 1.000.000 de povești” din București. Pe perioada deplasării în România, Shahar Marom a vizionat spectacolele românești și internaționale din programul oficial al festivalului și a avut întâlniri profesionale cu actori, directori de teatre și directori de festivaluri din România prezenți la Teatrul Ion Creangă din București, în vederea identificării posibilităților viitoare de colaborare în domeniul spectacolelor de teatru de păpuși pentru copii și adulți.

14 octombrie – 4 noiembrie / Expoziția de caricatură „ANDOGRAFIA de ieri și de azi” de Octavian Andronic. Expoziția a celebrat 40 de ani de activitate în domeniul artistic și a cuprins lucrări de caricatură din diversele perioade de creație ale artistului. Vernisajul expoziției a avut loc în data de 19 octombrie 2016, în cadrul evenimentului „Caricatura și literatura lianți culturali între România și Israel”, organizat în colaborare cu Asociația Scriitorilor Israelieni de Limbă Română și Editura Familia. A XXII-a ediție a Festivalului Internațional de Caricatură de la Haifa s-a desfășurat în perioada 16-29 octombrie 2016 și a reunit sub categoriile „Procese social-politice în societatea modernă în cadrul marilor orașe” și „Umor” lucrări realizate de caricaturiști din întreaga lume, selecționate în urma unui concurs desfășurat în vara anului 2016. Octavian Andronic a făcut parte din juriul festivalului, alături de alți 16 caricaturiști, și a participat la festivitatea de premiere din data de 20 octombrie. Din România, la această ediție a festivalului, Liviu Stănilă a primit Premiul Special la categoria „Umor”. Festivalul a fost organizat de Primăria Haifa, cu sprijinul Comisiei Naționale a Israelului pentru UNESCO, Fundația Haifa, Ministerul Educației din Israel, Asociația Caricaturiștilor Pencom, Asociația Pictorilor și Sculptorilor din Israel, Asociația Jurnaliștilor din Haifa și Zona de Nord, Cartoonion – Clubul Internațional al Caricaturiștilor. Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, în colaborare cu Asociația Scriitorilor Israelieni de Limbă Română și Editura Familia, au organizat seara artistică și literară cu titlul „Caricatura și literatura, lianți culturali între România și Israel”. Evenimentul, în limba română, a avut loc în data de 19 octombrie 2016 la sediul institutului, în prezența E.S. Andreea Păstârnac, ambasadoarea României în Israel. Programul serii a fost moderat de Dragoș Neltersa, directorul Editurii Familia și a inclus: vernisajul expoziției de caricatură „ANDOGRAFIA de ieri și de azi” de Octavian Andronic și lansarea volumelor „Dragoste târzie” de Hedi S Simon și „Primul tangou, ultima iubire” de Ada Shaulov Enghelberg. Participanți: Octavian Andronic, ziarist și caricaturist, Andy Ceaușu, caricaturist, Av. G. Mosari, dr. Paul Leibovici, Magdalena Brătescu.

15-24 octombrie / Filme românești la Festivalul Internațional de Film de la Haifa. Ediția din acest an a inclus în program un număr record de patru filme românești, precum și o secțiune specială dedicată unuia dintre cei mai importanți regizori din noul val al cinematografiei, Cristian Mungiu. Au fost prezentate, în premieră, filmele: *Inimi cicatrizate*, r.: Radu Jude (România, 2015), *Ilegitim*, r.: Adrian Sitaru (România, 2016), *Câini*, r.: Bogdan Mirică (România, 2016), *Bacalaureat*, r.: Cristian Mungiu (România, 2016). În același timp, au fost proiectate, ca parte a secțiunii speciale „Tribute to Cristian Mungiu”, filmele *După dealuri* (România, 2012) și *4 luni*,

3 săptămâni și 2 zile (România, 2007). Adrian Tițien, protagonistul filmelor *Ilegitim* și *Bacalaureat*, a participat la festival și la sesiunile de Q&A de după proiecții, în perioada 18-20 octombrie. Parteneri: Festivalul Internațional de Film de la Haifa, Primăria Haifa.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VARȘOVIA

1-19 octombrie / „Proiectul „10/1“ de Bogdan Gîrbovan, la Festivalul Internațional de Design de la Łódź, ediția XX. România a fost prezentă la manifestare pentru prima dată. În data de 14 octombrie, la Galeria FF din Łódź, a avut loc vernisajul oficial al expoziției „10/1“, în prezența creatorului ei. Proiectul „10/1“ este alcătuit din zece fotografii, realizate în zece garsoniere aflate într-un bloc din București. În clădirea de zece etaje, garsonierele, arhitectonic identice, atât la interior cât și la exterior, sunt suprapuse. Gîrbovan a realizat câte o fotografie în fiecare garsonieră, folosind același unghi pentru a ilustra amestecul claselor sociale. Camerele pot fi văzute ca o radiografie psihologică a celor care locuiesc în ele, le spun povestea și stabilesc relația lor cu vremurile actuale. Łódź Design Festival s-a desfășurat pe durata a zece zile și a constat în expoziții, conferințe, ateliere și prezentări vizuale. Au fost expuse cele mai importante mărci și cei mai buni proiectanți. În deschidere a avut loc decernarea Marelui Premiu al celui mai important concurs destinat tinerilor proiectanți din Polonia, „make me!“, iar pe parcursul primului week-end din festival – decernarea mărcilor „must have!“. Cea de-a zecea ediție, jubiliară, a avut loc în perioada 13-23 octombrie, iar tema ei principală a fost „Identitate“ – plasarea individului în realitatea înconjurătoare: spațiul în care trăiește, comunitatea căreia îi aparține și tehnologiile pe care le folosește.

3 octombrie – 3 noiembrie / Expoziția de fotografie „Arborii bătrâni“, semnată Florin Ghenade, prezentată la Varșovia, în aer liber. Imaginile, înfățișând copaci impresionanți, imortalizați în întunericul nopții, au fost expuse privitorilor în ambient stradal, atât în plină lumină, cât și în nocturnă, sub forma unor panouri de mari dimensiuni. Artistul a lucrat trei ani la acest proiect, fotografiind arbori remarcabili din România, reunind în imagini un extraordinar patrimoniu natural și cultural. Lucrările lui Florin Ghenade au fost prezentate în capitala poloneză prin intermediul Galeriei Posibilă din București. Expoziția „Arbori bătrâni“ a oferit publicului polonez șansa de a cunoaște diversitatea scenei artistice contemporane românești.

7-14 octombrie / Arhitecți și expoziții românești la Festivalul de Arhitectură DoFA de la Wrocław, în Programul Capitalei Culturale Europene 2016. Evenimentul a avut o dimensiune aparte, fiind inclus în programul oficial de arhitectură al Capitalei Culturale Europene – Wrocław 2016. Institutul Cultural Român de la Varșovia a susținut participarea arhitecților Françoise Pamfil și Justin Baroncea la Conferința Internațională „Arta spațiului“, care s-a desfășurat în cadrul Festivalului, în zilele de 7 și 8 octombrie. Conferința a fost organizată de Uniunea Arhitecților Polonezi – Filiala Wrocław, în colaborare cu Facultatea de Arhitectură a Politehnicii din Wrocław, Academia de Arte Frumoase „E. Geppert“ și Muzeul Contemporan Wrocław, ICR Varșovia fiind partener al manifestării. Alături de participarea propriu-zisă la conferință, prin cei doi invitați, România a avut onoarea să inaugureze Festivalul de Arhitectură DoFA, Françoise Pamfil fiind aleasă să susțină discursul de deschidere a Festivalului, cu titlul „Muzele orașului –

arta în spațiile publice“. Justin Baroncea a susținut o prezentare din zona „industriilor creative“, „Povești, hărți, locuri. Despre reciclare“. Împreună cu Uniunea Arhitecților Polonezi – Filiala Wrocław, ICR Varșovia a prezentat pe parcursul Festivalului DoFA expoziția proprie de fotografie în aer liber *Două Capitale Culturale Europene în oglindă: Sibiu 2007 – Wrocław 2016*, la care s-au adăugat câteva planșe dedicate orașului danez Aarhus, Capitală Culturală Europeană 2017. Expoziția și-a propus să prezinte trei orașe culturale importante pentru țările cărora le aparțin din perspectivele lor de fostă, actuală, respectiv viitoare Capitală Culturală Europeană.

7-16 octombrie / Filme românești în premieră poloneză la Festivalul Internațional de Film de la Varșovia, ediția XXII, manifestare care prezintă în fiecare an publicului polonez producții cinematografice noi, extrem de variate, grupate în diferitele secțiuni din competiție sau din afara ei. Ca în fiecare an, programul Festivalului a inclus producții românești recente, ICR Varșovia fiind un partener de tradiție al acestui important eveniment, singurul festival de film de clasa A din Polonia. Cele două titluri românești selectate pentru această ediție au fost *Inimi Cicatrizate*, în regia lui Radu Jude și *Câini*, în regia lui Bogdan Mirică. Condiția selectării filmelor la „Warsaw Film Festival“ este prezentarea lor în premieră absolută în Polonia. Institutul Cultural Român de la Varșovia a susținut prezența la proiecția filmului *Câini* a actorului Gheorghe Visu, care a fost recompensat pentru rolul din acest film cu Premiul pentru cel mai bun actor la Festivalul de Film de la Sarajevo 2016. Gheorghe Visu a participat la cele două proiecții varșoviene ale filmului și a susținut o discuție cu publicul, în cadrul căreia a prezentat filmul și a vorbit despre experiența sa de actor în filmele românești.

8 octombrie / Recital Adrian Tăbăcaru la Warsaw Drum Festival 2016. Reprezentanța a susținut participarea muzicianului român Adrian Tăbăcaru la acest cunoscut eveniment muzical, dedicat exclusiv instrumentelor de percuție și virtuozității interpretării. Adrian Tăbăcaru a susținut un show multimedia, în care tobele, imaginile video și luminile au creat o sinergie perfect sincronizată, un instrument complet nou, care conferă o libertate de exprimare modernă. Muzical, artistul a creat o fuziune de stiluri pornind de la classic jazz, fusion jazz, progressive, psychedelic-electro, epic prog-rock, dub-step, într-un crescendo întrepătruns atât cu imaginile video, cât și cu luminile inteligente. Pentru materialul muzical, Adrian Tăbăcaru a colaborat cu mai mulți artiști din România și Israel. Materialul video a fost produs chiar de artist și a avut rolul de a completa și de a extinde mișcările de la tobe. În același timp a setat atmosfera muzicii și a spus povestea fiecărei piese în parte.

14 octombrie – 13 noiembrie / Octavian Saiu la Wrocław și la Varșovia. Conferințe, ateliere, lansare de carte. Reprezentanța a susținut participarea reputatului critic de teatru român la Festivalul Internațional de Teatru „Olimpiada Teatrelor“, care s-a desfășurat la Wrocław, în perioada 14 octombrie – 13 noiembrie 2016, manifestare inclusă în programul oficial „Wrocław – Capitală Culturală Europeană 2016“. Octavian Saiu a coordonat un seminar pentru tinerii critici de teatru, a susținut o conferință în cadrul evenimentului numit „Witness Action“, dedicat raportului dintre teatru și memoria culturală și a moderat o discuție despre spectacolul Teatrului Żar din Wrocław, *Armine*, *Sister*. În data de 3 noiembrie, ICR Varșovia a organizat, în colaborare

cu Institutul „Adam Mickiewicz” și cu Institutul de Teatru „Zbigniew Raszewski”, lansarea cărții *Hamlet and the Madness of the World* (Editura ICR) de Octavian Saiu, în prezența autorului. Cu această ocazie, Octavian Saiu a susținut prelegerea cu titlul „Shakespeare, între viziunea lui Jan Kott și prezent”, un omagiu adus remarcabilului teoretician polonez. Întregul eveniment s-a desfășurat la Institutul de Teatru „Zbigniew Raszewski” din Varșovia. Cincizeci de exemplare din volumul *Hamlet and the Madness of the World* (Editura ICR) au fost oferite cu titlu gratuit, unor istorici și critici de teatru polonezi, bibliotecilor facultăților de teatru poloneze, secțiilor de studii britanice, Festivalului „Shakespeare” de la Gdańsk și specialiștilor shakespearologi din Polonia, redacțiilor revistelor de teatru poloneze, în scopul promovării cercetărilor românești din domeniul teatrului și realizărilor unui important specialist român.

15 octombrie / Cioran comentat la Bruno Schulz. Festival, sărbătoarea literaturii de la Wrocław – Capitala Cărții UNESCO 2016. În perioada 10-16 octombrie, la Wrocław a avut loc Bruno Schulz Festiwal (BSF), festivalul internațional al artei și literaturii. Cea de-a cincea sa ediție a fost parte a programului Capitalei Culturale Europene și Capitalei Cărții UNESCO Wrocław 2016. În cadrul acestei importante manifestări, Institutul Cultural Român de la Varșovia a organizat o dezbatere pe tema scrierilor lui Emil Cioran, cu participarea unor remarcabili specialiști în opera marelui scriitor: traducătorul Ireneusz Kania, scriitorul Marek Bieńczyk, scriitorul și traducătorul Nicolas Cavaillès. Discuția a fost moderată de Łukasz Galusek. Lista generoasă de traduceri românești, apărute în Polonia în 2016, s-a îmbogățit recent cu două volume semnate de Emil Cioran, în traducerea, din limba română, a lui Ireneusz Kania: *Despre Franța* și *Breviarul învinșilor* (Editura Aletheia, Varșovia). Ele au reprezentat punctul de pornire al dezbaterii prevăzute pentru data de 15 octombrie. Evenimentul de la Wrocław a avut o componentă suplimentară românească. În finalul Festivalului Schulz, în seara zilei de 15 octombrie, a avut loc gala de decernare a Premiului Literar al Europei Centrale ANGELUS 2016. În finala prestigiosului premiu au intrat șapte scriitori, printre care, în premieră absolută, doi autori din România: Varujan Vosganian, cu *Cartea șoaptelor* (traducerea Joanna Kornaś-Warwas) și Cristian Teodorescu, cu *Medgidia, orașul de apoi* (traducerea Radosława Janowska-Lascar). Ambele cărți au fost publicate cu sprijinul Programului TPS, derulat de CENNAC. ANGELUS este cea mai importantă distincție în domeniul creației de proză, pentru un volum tradus în limba polonă. În cadrul Galei a fost decernat și Premiul special al cititorilor „Natalia Gorbaniewska”, dar și Premiul pentru Traducere. Ambii scriitori români au fost invitați la Wrocław și au participat la o întâlnire a finaliștilor (înainte de gală), înscrisă în programul Festivalului Bruno Schulz.

21-22 octombrie / Curatorul Attila Tordai-S la conferința internațională „The Other Transatlantic. Theorizing Kinetic & Op Art in Central & Eastern Europe and Latin America” (Celălalt Transatlantic. Cinetismul și Op-artul în Centrul și Estul Europei și în America Latină), la Muzeul de Artă Modernă din Varșovia. Evenimentul și-a propus să arunce o privire asupra unui moment semnificativ din perioada postbelică (anii '50-'70), când traiectoriile mediilor artistice din Europa Centrală și de Est, respectiv din America Latină, s-au întâlnit în entuziasmul pentru cinetism și op-art. Proiectul a fost îngrijit de Dieter Roelstraete, curator al expoziției

Documenta 14, Abigail Winograd, curator independent și asociat al Muzeului Frans Hals din Haarlem și Marta Dziewanska, curator al Muzeului de Artă Modernă din Varșovia. La conferință au susținut prelegeri artiști, curatori și critici de artă din Austria, Olanda, Polonia, România, Rusia, Spania, Mexic, S.U.A. și Venezuela. În cadrul conferinței de la Varșovia, Attila Tordai-S. a prezentat lucrarea cu titlul *Legacy of Modernity*, referitoare la activitatea grupului timișorean SIGMA (Ștefan Bertalan, Constantin Flondor, Roman Cotoșman, Lucian Codreanu, Ion Gaiță, Elisei Rusu, Doru Tulcan), derulată între anii 1970-1976. Deși climatul cultural, contextul social și politic din România fusese diferit de cel occidental sau sud-american, demersul artiștilor arăta legături strânse cu școli și curente artistice ale vremii. Cu atât mai interesant este de analizat caracterul specific al grupului, raportarea lui la mișcările culturale și științifice ale anilor '70, comportamentul lui în ambientul politic din România. Toate acestea conturează o imagine a artei experimentale din Europa de Est.

25 octombrie / ICR Varșovia a marcat centenarul intrării României în Marele Război, cu ocazia Zilei Armatei, în colaborare cu Oficiul Național pentru Cultul Eroilor, Direcția Informare și Relații Publice a Ministerului Apărării Naționale și atașatul militar al Ambasadei României de la Varșovia. Evenimentul, găzduit de Ambasada României de la Varșovia, a constat într-o expoziție de fotografie, reprezentând imagini cu Armata Română din Primul Război Mondial. Materialele fotografice au înfățișat principalele personalități militare ale vremii și au surprins atât momente de luptă, cât și aspecte din cotidianul vieții militarilor români, implicați în prima mare conflagrație mondială. Expoziția a fost însoțită de un film cu imagini de arhivă, ilustrând participarea Armatei Române în Primul Război Mondial. Evenimentul, la care au participat înalți demnitari, corpul diplomatic și atașatii apărării străini, acreditați la Varșovia, a fost deschis de E.S. Ovidiu Dranga, Ambasadorul României în Republica Polonă, și col. Romeo Tăbârcă, atașatul militar al Ambasadei României. Vernisajul a fost acompaniat de o recepție de gală, organizată în saloanele Ambasadei României de la Varșovia.

27 octombrie / Proiecția filmului *Chuck Norris vs. Communism* (2015), în regia Ilinică Călugăreanu, în cadrul proiectului Casei Întâlnirilor cu Istoria din Varșovia, „Bun venit în Țările Democratiei Populare“, realizat de Casa Întâlnirilor cu Istoria din Varșovia și de Institutul Polonez de Film și dedicat realităților vieții de zi cu zi din statele fostului bloc comunist, din perioada 1945-1989. Derulat pe parcursul a patru luni și realizat în colaborare cu Institutul Polonez de Film, proiectul a constat în proiecții de filme documentare, însoțite de întâlniri tematice – moderate de regizorul și profesorul Maciej Drygas, cu participarea istoricilor, antropologilor și sociologilor specializați pe problemele prezentate în filme, precum și ateliere educaționale.

28 octombrie – 16 decembrie / Conferințele TNB proiectate la Cracovia – evenimente destinate studenților Catedrei de Română a Universității Jagiellone de la Cracovia – manifestări din Programul „Promovarea imaginii României“. În perioada octombrie – decembrie, o dată pe lună, a fost proiectată înregistrarea uneia dintre conferințele susținute la Teatrul Național din București de mari personalități ale culturii române: scriitori, istorici, actori, filozofi, oameni ai ideilor. Înregistrările au fost urmate de discuții, în limba română, pe tema conferinței și a personalității

care a susținut-o. Primele conferințe prezentate au fost: Emil Hurezeanu – „România în Europa și Europa în România”; Adrian Cioroianu – „Comunismul românesc între speranțe și capcane” și Ion Vianu – „Antigona, o dizidentă”. Proiectul a fost realizat în parteneriat cu Teatrul Național din București, deținătorul drepturilor de autor pentru înregistrările conferințelor.

INSTITUTUL ROMÂN DE CULTURĂ ȘI CERCETARE UMANISTICĂ DE LA VENEȚIA

3-7 octombrie/ Curs introductiv de limba română pe site-ul Universității Ca’ Foscari din Veneția. Cursul, lansat la adresa <http://ok.unive.it/> și coordonat de Departamentul de Studii Lingvistice și Culturale Comparate al Universității Ca’ Foscari face parte din seria MOOC (Massive Open On-line Courses). Cursul de limba română este inclus într-o unitate didactică, accesibilă din data de 26 septembrie 2016, intitulată „Limbi și culturi din zona Mediteranei și din Balcani”, care cuprinde lecții introductive despre limbile: catalană, română, bulgară, albaneză și greacă. Accesul la acest modul didactic este liber. Lecția de limba română a fost realizată de lect. Aurora Firța, Referent principal relații IRCCU Veneția, în baza acordului în vigoare existent între Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția și Universitatea Ca’ Foscari. Până la data de 15 octombrie, unitatea didactică de limba română a fost accesată de peste 150 de persoane.

10-30 octombrie / Expoziția foto-documentară Pietro Adotti, antreprenor și constructor friulan, contribuția sa la modernizarea localităților Calafat și Craiova. Expoziția s-a subsumat temei I. 3. „Arhitectura românească a Primului Război Mondial” din Strategia multianuală a Institutului Cultural Român pentru perioada 2016-2019 și a prezentat publicului o amplă și sugestivă selecție de fotografii și planuri tehnice ale edificiilor civile și lăcașelor de cult, monumente istorice din patrimoniul cultural național, construite de compania lui Pietro Adotti la Calafat și Craiova, însoțite de explicații detaliate în limba italiană. Expoziția a prezentat informațiile esențiale despre contribuția lui Adotti la lucrările edilitare din orașele Calafat și Craiova, inclusiv expunerea în premieră a unor fotografii și documente inedite din arhiva familiei antreprenorului friulan. Participanți: Paolo Tomasella, care a susținut și o prelegere și Simone Marton, care a realizat un ghidaj al expoziției. Parteneri: Muzeul de Artă și Etnografie din Calafat.

13-14 octombrie / Colocviul Internațional Campania României (1916–1917): experiențe și memorie istorică. Manifestarea științifică s-a subsumat temei „Centenarul Marelui Război Mondial” din Strategia multianuală a Institutului Cultural Român pentru perioada 2016-2019 și a reunit cercetători și universitari români și străini care au analizat diferitele aspecte și multiplele fațete ale implicării României în marea conflagrație militară în răstimpul 1916-1917, precum și impactul războiului în societatea românească a epocii. Participanți: cercetător șt. dr. Mirela Andrei (Institutul de Istorie George Bariț din Cluj-Napoca), conf. univ. dr. Alberto Basciani (Universită Roma Tre), prof. univ. dr. Ioan Bolovan (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca), cercetător șt. dr. Daniel Cain (Institutul de Studii Sud-Est Europene din București), cercetător șt. dr. Cecilia Cârja (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca), conf. univ. dr. Ion Cârja (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca), lector univ. dr. Emanuela Costantini

(Università di Perugia), lector univ. dr. Antonio D'Alessandri (Università Roma Tre), prof. univ. dr. Rudolf Dinu (Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția/Universitatea din București), cercetător șt. dr. Marius Eppel (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca), prof. univ. dr. Francesco Guida (Università Roma Tre), dr. Giuseppe Mazzaglia (Comitato regionale La Sicilia nella Grande Guerra 1915–1918), drd. Teodora Mihalache (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca), drd. Claudiu Sachelarie (Universitatea Dunărea de Jos din Galați), dr. Stefano Santoro (Associazione Italiana Studi di Storia dell'Europa Centrale e Orientale), conf. univ. dr. Ana Victoria Sima (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca), dr. Loredana Mihaela Surdu (Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistică de la Veneția), dr. Paolo Tomasella (Istituto Regionale per il Patrimonio Culturale del Friuli Venezia Giulia). Parteneri: Università Roma Tre; Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca; Associazione Italiana Studi di Storia dell'Europa Centrale e Orientale.

27 octombrie / Conferința publică „Sulina – poarta spre lume a economiei românești (1829-1916)“, susținută de prof. univ. dr. Constantin Ardeleanu (Universitatea Dunărea de Jos din Galați). Conferința a fost urmată de vizionarea filmului documentar „Sulina“, care prezintă soluțiile de preservare și valorificare a patrimoniului cultural al orașului-port dunărean.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN DE LA VIENA

1 octombrie / Galeria ICR Viena în circuitul evenimentului „Noaptea lungă a muzeelor“ din Austria. Institutul Cultural Român de la Viena a participat alături de Liga Studenților Români din Străinătate – filiala Austria la cea de-a 17-a ediție a „Noptii lungi a muzeelor“. A putut fi vizionată expoziția „ReRe. Overriding Design with Art and Vice-Versa“, găzduită de Galeria ICR Viena, în cadrul Vienna Design Week. Expoziția curatoriată de Roxana Gibescu și Mihai Zgondoiu a prezentat lucrările unor artiști și designeri români contemporani: Vlad Berte, Cătălin Burcea, Ciprian Ciuclea, Arantxa Etcheverria, Cosmin Haiaș, Adelina Ivan, Cosmin Paulescu, Patricia Teodorescu, Vika Tonu & Imaculatura și Mihai Zgondoiu. Publicul a putut vizita și biblioteca ICR Viena cu peste 11.000 de volume, printre care cărți ale editurii ICR, colecția de carte a Ministerului Afacerilor Externe și colecții realizate din donații (fondul de carte „Ileana și Terențiu Jiva“, fondul de carte ERSTE Österreichische Spar-Casse Privatstiftung Wien și colecția donată de către Veronica Groth-Popescu). „Noaptea lungă a muzeelor“ a fost organizată la nivel național de ORF (Televiziunea Națională din Austria) și a cuprins expoziții și evenimente conexe în muzee, galerii, precum și în alte instituții de cultură. Ediția 2016 a reunit 632 de instituții din Austria, din care 134 de instituții din Viena.

2-7 octombrie / Silvia Amancei și Bogdan Armanu la Școala de toamnă „Sculptură și spațiu“ a Universității de Arte Aplicare din Viena. Programul cu tema „Cei 3 de S: spațiul, socialul și senzorialul“, organizat de Universitatea de Arte Aplicare din Viena prin Secția de sculptură și spațiu și Secția pentru istoria artei, în colaborare cu proiectul de cercetare „A Matter of Historicity“ a fost coordonat de Eva Kernbauer (istoric de artă), Luise Reitstätter (postdoctorand) și Hans Schabus (directorul Secției de sculptură și spațiu). Programul școlii de toamnă a cuprins o serie de prelegeri susținute de Erika Balsom (teoretician în domeniul cinematografiei și

cercetător cultural de la King's College London), Giuliana Bruno (critic cultural și teoretician), Ursula Frohne (istoric de artă de la Westfälische Wilhelms-Universität Münster, Germania), Eva Kernbauer (istoric de artă la Universitatea de Arte Aplicate din Viena), Volker Kirchberg (sociolog la Leuphana University of Lüneburg, Germania), Volker Pantenburg (teoretician în domeniul cinematografiei, Bauhaus Universität Weimar, Germania), Hans Schabus (artist, director al Secției de sculptură și spațiu a Universității de Arte Aplicate din Viena), Jakub Szczesny (arhitect, Centrala, Polonia) și Vinyl-terror&-horror (artist audio, Germania). Ultima zi a programului a fost dedicată unor serii de workshopuri deschise publicului sub titlul „Re-Mediating Cinematic Experience“.

4 octombrie / Seară literară cu Norman Manea la Salzburg. Norman Manea a fost prezent în Austria în cadrul unui amplu turneu de promovare a volumului de eseuri *Wir sind alle im Exil* (Editura Hanser, 2015), organizat de Institutul Cultural Român de la Viena în perioada 28 septembrie – 6 octombrie. Volumul a fost prezentat la Viena, Salzburg, Graz și Linz în cadrul unor evenimente literare moderate de Ernest Wichner, traducător și director al Literaturhaus Berlin. Apărut la Editura germană Hanser, volumul aduce în discuție contradicțiile unei vieți trăite între Vest și Est, precum și legătura dintre exil, limbă și comunicare. Eseurile cuprinse în volum au fost traduse în limba germană de Eva Ruth Wemme, Georg Aesch, Paul Schuster, Roland Erb și Ernest Wichner. În cadrul evenimentului de la Literaturhaus Salzburg a fost prezentat documentarul *România: patru patrii* de Alexandru Solomon. Lectura fragmentelor în limba germană a fost făcută de Frank Arnold.

7-8 octombrie / Zilele literaturii române la Innsbruck cu scriitorii Nora Iuga, Cătălin Dorian Florescu, Dana Grigorcea, György Dragomán și Ernest Wichner. Evenimentul de deschidere s-a desfășurat pe data de 7 octombrie, la sala Claudiana a Universității Innsbruck. În cadrul acestuia a avut loc o lectură și o discuție cu György Dragomán, moderată de Kurt Scharr; lectura în limba germană a fost realizată de Veronika Schmidinger. Pe 8 octombrie, la Literaturhaus am Inn, a avut loc un matineu literar cu scriitorii Ernest Wichner, Nora Iuga și Dana Grigorcea; dezbaterile au fost moderate de dr. Petrea Lindenbauer (Institutul de Romanistică al Universității din Viena). Seara au fost organizate lecturi și dezbateri cu scriitorii Dana Grigorcea, Cătălin Dorian Florescu, Ernest Wichner și Nora Iuga, moderate de Anna Rottensteiner și David Winkler-Ebner; lectura în limba germană a fost realizată de Veronika Schmidinger. Proiectul a fost organizat în colaborare cu Academia Științelor din Austria și Literaturhaus am Inn.

7-30 octombrie / Proiecția filmului *Comoara* (regia Corneliu Porumboiu, 2015) în cinematografele din Austria. Filmul a fost prezentat în cinematografe din Viena (Filmhauskino am Spittelberg), Graz (KIZ Royal Kino), Linz (Movimiento), Wels (Programmkino Wels) și Freistadt (Localbühne). Lansarea în cinematografele din Austria a avut loc simultan cu cea din Germania. Cu ocazia primei ediții a „European Art Cinema Day“, pe 8 octombrie, a avut loc proiecția filmului la Filmhauskino am Spittelberg din Viena, urmată de transmisiunea în direct a dialogului dintre regizorii Corneliu Porumboiu și Christoph Hochhäusler, de la fsk-Kino Berlin.

12-21 octombrie / Expoziția de design vestimentar „Veșminte“ de Patricia Vincent, la sediul Institutului. Expoziția a cuprins zece ținute vestimentare selectate din colecții realizate în

perioada 2006-2016 de designerul Patricia Vincent. La acestea s-a adăugat un model aniversar special conceput pentru această expoziție, care a marcat împlinirea a zece ani de activitate a designerului. Mesajul fiecărei ținute a fost completat de versuri special alese și de fotografii realizate de artistul fotograf Dina Lee. În perioada de vizitare a expoziției, publicul a avut posibilitatea de a urmări procesul creativ și tehnic obișnuit de lucru, din atelierul temporar al designerului găzduit la sediul Institutului.

14-15 octombrie / Concerte de jazz cu Ramona Horvath Trio la Viena. Trio-ul a susținut un concert alături de Elly Wright pe 14 octombrie la sediul Institutului, în cadrul festivalului de jazz din Wieden. Pe 15 octombrie, Ramona Horvath Trio a concertat la clubul de jazz Porgy&Bess din Viena. Cu acest prilej, trupa a prezentat în premieră noul album intitulat „XS Bird“, înregistrat și produs în Franța, la casa de discuri Black&Blue. Albumul a fost lansat în toamna anului 2015 și a fost premiat în anul 2016 în România cu titlul de „Cel mai bun album de jazz al anului“. Trio-ul fondat de pianista română Ramona Horvath are în componența sa doi muzicieni francezi, contrabasistul Nicolas Rageau și percuționistul Frédéric Sicart.

14-15 octombrie / Premiera austriacă a spectacolului „Empire“ cu Maia Morgenstern, în regia lui Milo Rau. Cele două reprezentații ale spectacolului au avut loc la Teatrul Schauspielhaus din Graz. Reprezentația din data de 14 octombrie a fost urmată de o sesiune de întrebări și răspunsuri cu publicul. Spectacolul s-a jucat în limbile română, arabă, greacă și kurdă, cu supratitrări în limba germană și este o producție a IICP — Institutul Internațional al Crimelor Politice, în colaborare cu Zürcher Theater Spektakel din Zürich, Teatrul Schaubühne din Berlin și Festivalul „steierischer herbst“ de la Graz, fiind sponsorizat de Primăria din Berlin, Cancelaria Senatului, Afaceri Culturale, Fondurile Culturale din Berlin, Pro Helvetia și Migros-Kulturprozent. Producția a fost susținută de Kulturförderung Kanton St. Gallen și Schauspielhaus Graz.

17-19 octombrie / Filme românești la Cinemateca ICR Viena. Pe data de 17 octombrie, a fost prezentat filmul *Brâncuși din eternitate* (regia: Adrian Popovici, scenariul: Ioan Cărmăzan), în prezența lui Ioan Cărmăzan. Evenimentul a fost parte din seria de manifestări organizate lunar de Institutul Cultural Român de la Viena pe parcursul anului 2016, în contextul aniversării a 140 de ani de la nașterea lui Constantin Brâncuși. Pe data de 18 octombrie, a fost difuzat filmul *Margo* (regia: Ioan Cărmăzan, 2006), în încheierea evenimentului având loc o sesiune de întrebări și răspunsuri la care au participat actrița Cristina Cioran și regizorul Ioan Cărmăzan. Filmul *Casa din vis* (regia: Ioan Cărmăzan, 1991) a fost difuzat pe 19 octombrie, în prezența autorului scenariului, Ioan Cărmăzan. Filmele au fost prezentate cu sprijinul Uniunii Autorilor și Realizatorilor de Film din România.

20-21 octombrie / Expoziția „Romanian Craftsmanship: Traditions Revived“ la sediul Institutului. Expoziția a avut în prim-plan bijuterii cu un design spectaculos, realizate din aur de 24 carate, având o puritate de 999/1000. Bijuteriile expuse au fost lucrate manual de Victoria Geutskens, artizan bijutier cu 40 de ani de experiență în domeniu, care deține unul din ultimele mici ateliere specializate în arta filigranului în aur și argint din România. De asemenea, au fost prezentate lucrări semnate de Laura Baurda și vitralii realizate de Alexandru Iepure, ucenic al

Victoriei Geutskens. La vernisajul din 20 octombrie, Victoria Geutskens a prezentat expoziția și a susținut o prelegere despre meșteșugul realizării bijuteriilor din aur pur.

20 octombrie – 2 noiembrie / Festivalul Internațional de Film VIENNALE. Cea de-a 54-a ediție a festivalului a prezentat trei producții românești: *Inimi cicatrizate* (regia: Radu Jude, 2016), *Sieranevada* (regia: Cristi Puiu, 2016) și *Bacalaureat* (regia: Cristian Mungiu, 2016). La proiecțiile filmului *Sieranevada* au fost prezenți Cristi Puiu (regizor), Anca Puiu (producător), Ileana Puiu (interpretă în film), Bogdan Zărnoianu (editor post-producție) și Smaranda Puiu (responsabil drepturi autor). La proiecțiile filmului *Bacalaureat* a participat actrița Maria Drăguș. Institutul Cultural Român de la Viena a fost partenerul ediției 2016 a festivalului internațional de film VIENNALE, care a prezentat 300 de producții cinematografice în secțiunile dedicate lungmetrajelor, scurtmetrajelor, documentarelor și filmelor experimentale.

27 octombrie / Concertul susținut de orchestra Filarmonicii „Banatul” din Timișoara și Pierre-Yves Pruvot (bariton) în Sala Mare a RadioKulturhaus din Viena. Ansamblul condus de Amaury du Closel a prezentat un repertoriu care a cuprins compoziții de Ernst Toch (1887-1964), Dimitri Schostakowitsch (1904-1975) și Franz Schreker (1878-1934). Muzicologul austriac Irene Suchy a moderat evenimentul, prezentând biografiile compozitorilor și fiecare lucrare în contextul istoric aferent. Concertul de la RadioKulturhaus a fost o producție a filialei vieneze a Forumului *Erweckte Stimmen*, fiind finanțat prin programul Uniunii Europene „Europa pentru Cetățeni”. Evenimentul a fost organizat de Ambasada României la Viena și Institutul Cultural Român de la Viena, în contextul exercitării președinției României a Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (IHRA). Concertul a marcat, totodată, debutul seriei de evenimente culturale dedicate promovării orașului Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în 2021.

27 octombrie / Concertul „Musik aus dem Motzenland und der ehemaligen Kaiserstadt Wien” („Muzică din Țara Moților și din fostul oraș imperial Viena”) la Wiener Volksliedwerk im Bockkeller. Concertul a fost susținut de muzicieni români și austrieci: Răzvan Roșu (fluier, cimpoi și tulnic), Petrică Zele (vioară), Bogdan Roșu (tambură), Robert Kolar (solist) și Manfred Schiebel (pian).